

PRAHA CYKLISTICKÁ

Technická správa komunikací
hlavního města Prahy

materiál Komise RHMP pro cyklistickou dopravu

připravil: Ing. arch. Tomáš Cach
spolupráce: Tomáš Prousek, Ing. Květoslav Syrový
a další členové i nečlenové cyklokomise
obálka: fotografie Jiří Juřík, cyklistka Petra Pátková

Praha, zima 2009 + zima 2010

**NÁVOD K POUŽITÍ MĚSTA
PRO DOPRAVU NA KOLE I BEZ NĚJ**

Vážení chodci, cestující, motoristé, cyklisté a všichni ostatní,

možná jste si již všimli, že v posledních letech v Praze přibývají cyklisté a zároveň dopravní řešení, která se jim snaží poskytnout možnost bezpečnějšího pohybu městem.

Jako moderní dopravní alternativa je jízdní kolo v Praze z hlediska přepravní kapacity zatím na počátku svých možností. Objem cyklistické dopravy se však stále zvyšuje a spolu s ním též počet i kvalita co nejbezpečnějších dopravních řešení a opatření. Chceme vás s nimi alespoň ve zkratce seznámit a pomoci tak všem uživatelům k harmonickému a bezpečnému využívání dopravního prostředí Prahy. Tento informativně-naučný materiál se vám tedy pokusí ukázat jízdní kolo jako dopravní prostředek v Praze a dopravní řešení, která ho podporují.

Základem jsou proto ukázky bezpečných dopravních řešení v prostoru místních komunikací včetně návodu, jak je používat. Doufáme, že zvýšení vědomostí o pražské cyklo dopravě spolu s poučenějším postojem všech účastníků pražské dopravy pomůže ohladit hrany, které nutně vznikají při společném využívání veřejného prostoru Prahy.

Budeme rádi, pokud vás toto téma zaujme a vyvolá širší veřejnou diskusi. Zlepšení kvality čehokoliv je bez co nejširší diskuze obtížné, ne-li nemožné. To platí i pro cyklo dopravu, která chce dopravní prostředí Prahy obohatit a nepoškozovat.

Komise Rady hl. m. Prahy pro cyklistickou dopravu

Sdílení prostoru

Chování všech uživatelů

- Veřejný prostor je jen jeden, společný pro všechny obyvatele a návštěvníky Prahy.
- Většinu veřejných prostranství tvoří dopravní prostor, kde se odehrává povrchová doprava.
- Je jedno, jak veřejný prostor zrovna užíváte, zda se v něm pohybujete jako chodec, cestující veřejnou dopravou, motorista, cyklista, bruslař či někdo jiný – vždy zůstaňte ohleduplnými a tolerantními lidmi, kteří se vzájemně respektují a umějí spolu dobře vycházet, tedy sdílet prostor.

Při účasti na provozu na pozemních komunikacích je každý povinen chovat se ohleduplně a ukázněně, aby svým jednáním neohrožoval život, zdraví nebo majetek jiných osob ani svůj vlastní, aby nepoškozoval životní prostředí ani neohrožoval život zvířat, své chování je povinen přizpůsobit zejména stavebnímu a dopravně technickému stavu pozemní komunikace, povětrnostním podmínkám, situaci v provozu na pozemních komunikacích, svým schopnostem a svému zdravotnímu stavu, (ZÁKON 361/200 Sb., §4, písm. a)

Tramvaje

Přeprava jízdních kol je možná pouze ve vybraných úsecích ve směru z centra, a to celotýdenně v období 20:00 – 6:00 a celodenně v nepracovní dny.

Jízdní kola mohou být přepravována pouze v místech určených pro přepravu kočárků – u krátkých vozů většinou na konci vozu, u článkových vozidel na jedné či více vnitřních plošinách. Na každé takové plošině je možné přepravovat maximálně dvě jízdní kola.

Přeprava je vyloučena při zvýšené poptávce a ve spojích garantovaně zajištěných nízkopodlažními vozidly (tzn. spoje vyznačené v jízdních řádech značkou „invalidy“). Úsek s přepravou jízdních kol je uveden na vyvěšených jízdních řádech.

Třída jízdního lístku	PRACOVNÍ DEN (V)			SOBOTA (S)		NEJEDLÉ (N)	
	08:00-18:00	18:00-24:00	24:00-08:00	08:00-24:00	24:00-08:00	08:00-24:00	24:00-08:00
12	XXXXXX	XXXXXX	XXXXXX	XXXXXX	XXXXXX	XXXXXX	XXXXXX
11	XXXXXX	XXXXXX	XXXXXX	XXXXXX	XXXXXX	XXXXXX	XXXXXX
10	XXXXXX	XXXXXX	XXXXXX	XXXXXX	XXXXXX	XXXXXX	XXXXXX
9	XXXXXX	XXXXXX	XXXXXX	XXXXXX	XXXXXX	XXXXXX	XXXXXX
8	XXXXXX	XXXXXX	XXXXXX	XXXXXX	XXXXXX	XXXXXX	XXXXXX
7	XXXXXX	XXXXXX	XXXXXX	XXXXXX	XXXXXX	XXXXXX	XXXXXX
6	XXXXXX	XXXXXX	XXXXXX	XXXXXX	XXXXXX	XXXXXX	XXXXXX
5	XXXXXX	XXXXXX	XXXXXX	XXXXXX	XXXXXX	XXXXXX	XXXXXX
4	XXXXXX	XXXXXX	XXXXXX	XXXXXX	XXXXXX	XXXXXX	XXXXXX
3	XXXXXX	XXXXXX	XXXXXX	XXXXXX	XXXXXX	XXXXXX	XXXXXX
2	XXXXXX	XXXXXX	XXXXXX	XXXXXX	XXXXXX	XXXXXX	XXXXXX
1	XXXXXX	XXXXXX	XXXXXX	XXXXXX	XXXXXX	XXXXXX	XXXXXX

Cyklobus

Linka cyklobusu PID je v provozu v nepracovní dny od počátku dubna do počátku října v trase Dobřichovice, nádraží – Černolice–Řitka–Mnišek pod Brdy, náměstí - Mnišek pod Brdy, Kaple–Kytín. Spojí linky navazují v Dobřichovicích na vlaky linky S7 (trať 171 Praha - Řevnice - Beroun) z obou směrů.

Cyklobus zlepšuje přístupnost výše položených cyklisticky atraktivních oblastí Brd - Hřebenů veřejnou dopravou pro Pražany i obyvatele údolí Berounky. Provoz linky je zajištěn upraveným autobusem pro přepravu 25 jízdních kol připevněných v úchytech, nakládku provádí cestující za dohledu řidiče.

Airport Express

Na lince AE (Airport Express) provozované v trase Hlavní nádraží–Dejvická–Letiště Ruzyň je možná přeprava jízdního kola zabaleného pro leteckou přepravu.

Přivozy

Na všech přívozích PID je možná přeprava jízdních kol zdarma. Buďte převozníkům nápomocni při manipulaci s koly, urychlete tím přepravu.

Podrobnější přehled

prostředek PID		možnost přepravy jízdního kola	cena za přepravu jízdního kola
vlak	ano	ve všech osobních a spěšných vlacích, ve většině vlaků ostatních kategorií (více www.cd.cz/kolo)	25,-* (30,-**) - každý vlak 50,-* (60,-**) – jednodenní
metro	ano	v každém voze maximálně 2 kola pouze na poslední plošině ve směru jízdy; s výjimkou období zvýšených přepravních nároků	0,-
tramvaj	ano	pouze ve vybraných úsecích a mimo období 6:00 - 20:00 pracovního dne; s výjimkou období zvýšených přepravních nároků	
autobus	ne	s výjimkou linky cyklobusu (Dobřichovice – Mníšek pod Brdy - Kytín) se speciálně upravenými vozidly, v provozu pouze od začátku dubna do začátku října s výjimkou linky AE (Hlavní nádraží - Dejvická - Letiště Ruzyně; platí zvláštní tarif), na které je umožněna přeprava jízdního kola zabaleného způsobem pro leteckou přepravu	26,- (13,-*) (cyklobus) (0,- linka AE)
lanovka	ne		-
přívoz	ano		0,-

* - jízdní kolo jako spoluzavazadlo
 ** - jízdní kolo s využitím úschovy během přepravy (případně jako spoluzavazadlo)
 *** - zlevněná cena platí pro cestující, kteří se prokážou dokladem o přepravě jízdního kola v navazujícím vlaku

Uvedené údaje jsou platné k 1.3.2010

Železnice

Jízdní kola je možné přepravovat téměř ve všech vlacích (výjimkou jsou pouze některé vlaky kategorií Ex, IC, EC), a to jako spoluzavazadlo nebo formou úschovy během přepravy. V jízdních řádech i na internetu jsou pro upřesnění používány níže uvedené piktogramy:

- rozšířená přeprava spoluzavazadel, především jízdních kol
- rozšířená přeprava spoluzavazadel, především jízdních kol; možnost rezervace místa pro jízdní kolo
- rozšířená přeprava spoluzavazadel, především jízdních kol; povinná rezervace místa pro jízdní kolo nebo místa pro cestujícího s jízdním kolem
- úschova během přepravy
- úschova během přepravy, možnost rezervace místa pro jízdní kolo
- úschova během přepravy, povinná rezervace místa pro jízdní kolo v období od 1.IV. do 31.X., mimo toto období možnost rezervace místa pro jízdní kolo

Na všech tratích zahrnutých do PID je provoz zajištěn vozidly umožňujícími přepravu jízdních kol. Přepravu většího množství jízdních kol umožňují zejména spoje (linky) zajišťované elektrickými jednotkami nebo s posílenými soupravami pro přepravu jízdních kol. Na ostatních tratích zahrnutých do PID je zajištěna základní přeprava kol většinou motorovými a přívěsnými vozy.

Cyklovlak je v provozu od začátku dubna do konce října v nepracovní dny v trase Praha-Masarykovo nádraží – Praha-Dejvice – Hostovice – Středokluky – Podlešín – Slaný. Dva páry osobních vlaků s rozšířenou přepravou jízdních kol jsou jedinými osobními vlaky, které projíždějí po „okořské“ trati „Hostovice–Středokluky“ a přibližují cyklisty k hradu Okoř či památké Budči. Pro přepravu cyklistů je přednostně určen vždy druhý vůz vlaku s rozšířeným prostorem pro přepravu jízdních kol.

Metro

V metru mohou být přepravována v každém voze maximálně dvě jízdní kola na každé poslední plošině ve směru jízdy. Tipy pro umístění kol

- 1. až 4. vůz soupravy – pravá strana plošiny ve směru jízdy, pozor v nácestných stanicích s bočními nástupišti (Hlavní nádraží, Prosek, Rajska zahrada, Střížkov, Vyšehrad).
- Poslední vůz soupravy – opření kola o zadní stěnu plošiny, lépe více na pravé straně vozu.
- obsazení jednotlivých vozů souprav metra může být rozdílné (především v závislosti na umístění východů z nástupišť a stanic samotných), je vhodné si vybírat volnější plošiny – proto doporučujeme:
 - **linka A:** volnější bývají vozy na konci soupravy (většina ražených stanic má výstupy z nástupišť mezi 2. a 4. vozem)
 - **linka B:** v západní části trasy bývají volnější vozy uvnitř soupravy (výstupy ze stanic jsou většinou na koncích nástupišť); ve střední a východní části trasy bývají volnější vozy na koncích soupravy (výstupy ze stanic jsou většinou blíže středu nástupišť)
 - **linka C:** volnější bývají vozy uvnitř soupravy (výstupy z metra jsou většinou na koncích nástupišť); ve směru od Jižního Města nebývá vhodný konec 3. vozu (zde jsou ve stanici Muzeum přestupní eskalátory pro přestup na linku A)

První tři plošiny každého vozu nejsou pro přepravu jízdních kol určeny. Přeprava není časově omezena, ale platí omezení přepravy jízdních kol v období zvýšené poptávky. V pracovní dny v období přepravních špiček a v návazných směrech (ráno do centra, odpoledne z centra) bývá kapacita souprav využita v takové míře, že přeprava kola může být komplikovaná až nevhodná. Pokud to je možné, přizpůsobte tomu své plány na cestování a nebo jeďte na kole (alespoň kousek za centrum).

Jízdní kolo v pražské dopravě

Rekreační cyklistika je dosud důležitá pro značnou část obyvatel Prahy. Zároveň se však v posledních letech podstatně zvyšuje funkce cyklo dopravy jako alternativní dopravní možnosti. Na tuto zásadní změnu vnímání cyklistiky nebylo město téměř připraveno a dosavadní nabídka bezpečné cyklistické infrastruktury přestala stačit. Proto je původní čistě segregáčnický model postupně výrazně doplňován modelem integračním.

To znamená, že se nadále samozřejmě pokračuje v budování cyklostezek jako významné součásti sítě cyklotras, ale nově je kladen významně vyšší důraz na integraci cyklo dopravy do dopravního systému města pomocí integračních opatření v hlavním dopravním prostoru.

Průběžné cíle rozvoje pražské cyklistické infrastruktury do roku 2011

- Vytvářet funkční a bezpečné prostředí pro všechny uživatele s důrazem na cyklo dopravu.
- Rozvojem bezpečné cyklo dopravy rozšiřovat nabídku dopravních možností v Praze s pozitivními dopady na funkčnost, ekologii i ekonomiku městského prostředí.
- Rozšířit možnosti přepravy kol v rámci PID
- Posilovat související infrastrukturu, především vhodné a bezpečné parkování kol při cestách za povinnostmi i za zábavou (alt. pracovními i volnočasovými aktivitami).
- Zvýšit informovanost veřejnosti, investorů, projektantů a úředníků (tištěné mapy, web, infostánky, semináře).
- Podílet se na změnách legislativy pro zvýšení bezpečnosti cyklistů i ostatních účastníků dopravy.
- Rozvíjet spolupráci s českými i zahraničními městy a organizacemi a sledovat současný vývoj v oblasti řešení cyklo dopravy na evropské úrovni.
- Zřídít organizační složku MHMP, zodpovědnou za rozvoj, udržování a správu cyklistické infrastruktury (včetně financování).
- Pravidelně monitorovat vývoj v užívání celoměstského cyklistického systému.
- Zapracovat do územního plánu vedení významných cyklotras a propojení.

Informace o pražské cyklodopravě

internet: PRAHA CYKLISTICKÁ

adresa: <http://cyklo.praha-mesto.cz>

samostatná sekce na webových stránkách Magistrátu hlavního města Prahy

informace pro širokou i odbornou veřejnost, katalog pražských řešení

odkazy na weby se související tematikou (např. prahounakole.cz, cyklostrategie.cz a další)

tištěná cyklomapa PRAHA A OKOLÍ

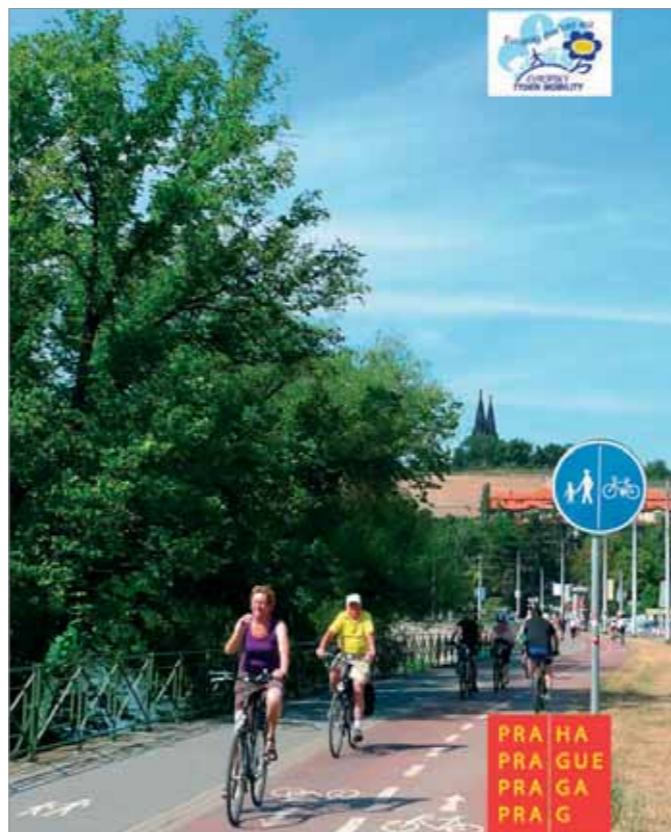
zdarma na úřadech všech městských částí i na Magistrátu hl. města Prahy

vychází vždy v září v rámci Evropského týdne mobility

aktuální cyklistická infrastruktura a rekreační trasy,

základní informace pro cyklisty

měřítko 1:50 000, výřez centra 1:20 000, schéma celoměstských cyklotras

Na kole k PIDu

B+R (Bike and Ride) je obdobou systému P+R (Park and Ride) určeného pro automobily. V Praze v současné době fungují v návaznosti na Pražskou integrovanou dopravu dva systémy úschovy jízdních kol:

B+R v rámci parkovišť P+R

- V blízkosti objektu obsluhy hlídaného parkoviště je umístěn stojan na kola.
- Parkování je zdarma, na cyklistu se ale nevztahují tarifní výhody spojené s parkováním na parkovišti systému P+R (zvýhodněná zpáteční nebo celodenní jízdenka v souvislosti s parkovacím lístkem).
- Uzamčení kola je možné i zámkem, který zapůjčí obsluha parkoviště proti záloze 20 Kč. Klíč od takového zámku se uschová u obsluhy parkoviště a cyklista obdrží kontrolní kartu, proti které mu bude klíč po návratu opět vydán.
- Služba je dostupná po celou dobu provozu parkovišť P+R (4:00 – 1:00, tj. po dobu provozu metra a vlaků).

B+R – úschovny na nádražích

- Na nádražích jsou provozovány úschovny zavazadel, ve kterých je úschova jízdních kol možná v závislosti na místních podmínkách.
- Cena se pohybuje od 10 Kč/den (s další slevou při předplatném na týden apod.).
- Podrobnější informace získáte na jednotlivých nádražích.

Veřejné půjčovny kol

Automatické veřejné půjčovny jsou další možností využití kola jako dopravního prostředku. Velké půjčovny v zahraničí (Paříž, Lyon, Barcelona, Vídeň, Německé spolkové dráhy) jsou dobře známé, ale i v Praze již několik let funguje jeden menší systém. Je omezen pouze na oblast Karlína, i přesto se stal doplňkovou součástí dopravní obsluhy této čtvrti.

Pražský systém Homeport tvoří kola se stojany s odbavovacím terminálem, které jsou rozmístěné ve veřejném prostoru Karlína a nejbližšího okolí. Každý uživatel si po přihlášení do systému (speciální datovou kartou) odemkne zámek kola a může vyjet. Poplatek se počítá po minutách a motivuje ke krátkodobým výpůjčkám, které končí opět zamknutím kola do volného stojanu libovolné stanice.

Více informací: www.homeport.cz

Dalšími možnostmi jsou soukromé půjčovny kol (nejvíce je používají zahraniční turisté, kteří jsou na jízdu na kole zvyklí) a mimo Prahu i systém půjčoven kol Českých drah (nejbližší v Lysé nad Labem).

S kolem PIDem

Kombinace kola a veřejné dopravy umožňuje překonat větší vzdálenosti, nepříjemná stoupání, vodní toky, nepřízeň počasí, nepojízdnost kola nebo jen únavu. Při přepravě jízdního kola prostředky veřejné dopravy je nutné mít na vědomí, že tyto prostředky jsou určeny především pro přepravu osob a přeprava jízdních kol je příjemným nadstandardem. To je také důvod jistých omezení přepravy jízdních kol ve vlacích, metru a tramvajích a v současné době nemožnosti přepravy v autobusech (s výjimkou linky AE) a lanovce.

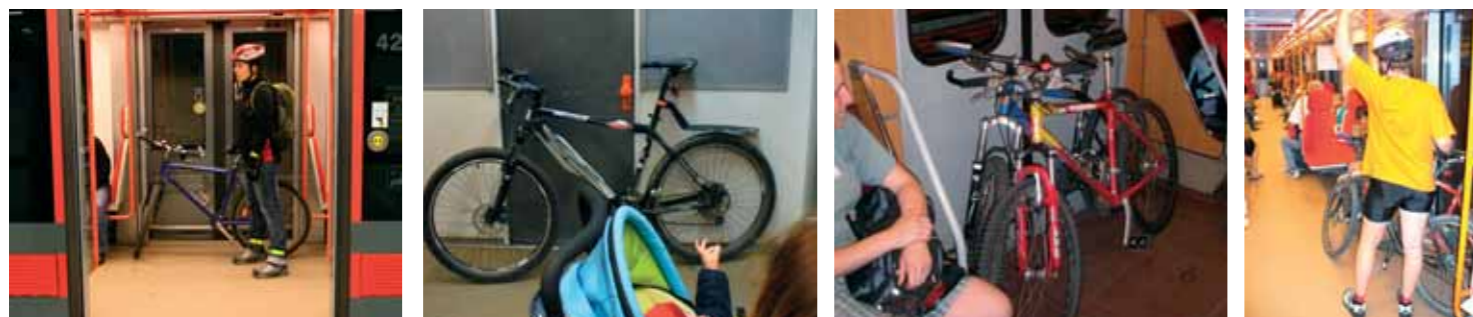
Cestující s kolem

- Chovejte se ohleduplně – na přístupových trasách ke stanicím a zastávkám, v přepravních prostorách metra či železnice i přímo v dopravních prostředcích. Samozřejmě na kole nejezděte v přepravních prostorách či vozidlech.
- Veřejná doprava je v první řadě určena „běžným“ cestujícím bez kola, prostory pro přepravu kol jsou často současně vhodné nebo přímo určené i pro přepravu kočárků a vozíků pro invalidy, které by měly mít vždy před koly přednost.
- Kolo umístějte na určená místa a tak, aby co nejméně překáželo (do speciálních úchytných, mimo prostor používaných dveří) a vždy je zajistěte proti pohybu.
- Většinou není velký problém jízdní kolo posunout či pootočit, abyste umožnili pohodlnější pohyb cestujících vozidlem.
- Obzvláště opatrní buďte při manipulaci s kolem, např. na eskalátorech, při nahazování na rameno a při nesení po pevných schodištích. Je lepší chvíli vyčkat, až ostatní cestující odejdou, ve volném prostoru bude lépe i vám.

- Přepravujte pouze očištěné kolo.
- O místo pro kolo slušně požádejte, funguje to lépe než „rozhrnování“ ostatních cestujících předním kolem...
- Nezapomínejte, že ostatní cestující i zaměstnanci dopravců si dělají názor na cyklisty i dle vašeho chování.

Cestující bez kola

- Mějte pochopení pro jistou neohrabanost cestujících s jízdními koly. Kolo zpravidla měří na délku 1,8 m a na šířku kolem 60 cm, váží přes 10 kg – to je v poměru zejména k dětem velká hmota.
- Zbytečně nezabírejte prostory určené nebo vhodné pro přepravu jízdních kol. Můžete prokázat laskavost přemístěním se ve vozidlo nebo nástupem vedlejšími dveřmi.
- Když se cítíte omezeni nebo ohroženi jízdním kolem, sdělte to slušně nejprve jeho majiteli.

Doprava a rekreace

pestrost cyklistů, rozmanitost požadavků:

- na jízdním kole jezdí mnoho lidí, často však velmi odlišně a z různých důvodů
- požadavky jednotlivých cyklistů se mohou velmi odlišovat, často jsou protichůdné
- infrastruktura nemůže být univerzální, odlišná řešení se vzájemně doplňují

na jízdním kole se mohou pohybovat:

- **Lidé nezkušení, starší, se zdravotním omezením a děti**
pomalá jízda (zpravidla do 15 km/h), převážně na krátké vzdálenosti
- **Lidé dojíždějící do / v rámci práce a do školy, zvyklí na motorovou dopravu**
rychlejší jízda (15 – 30 km/h), středně dlouhé vzdálenosti
- **Sportovní jezdci, závodní i rekreační**
rychlá jízda (nad 30 km/h), delší vzdálenosti bez zátěže
- **Cykloturisté, různé kombinace rekreace a dopravy**
různá rychlost (15 – 30 km/h), střední a dlouhé vzdálenosti se zavazadly
- **Rekreační cyklisté – „cesta je cílem“**
rychlost zpravidla do 25 km/h, různé vzdálenosti, zpravidla bez zátěže

převažující požadavek:

- segregace od provozu motorových vozidel, cestovní rychlost nemá zásadní význam
- nejlepší časová dostupnost, pohyb ve shodném prostoru s motoristy není překážkou
- nabídka infrastruktury integrační (např. cyklopruhy) i segregiční (např. cyklostezky)

způsob pohybu, účel cesty:

- lidé se na jízdním kole mohou pohybovat obdobně rychle jako chodci, ale také jako moped
- důvodem přítomnosti může být dopravní cesta, rekreační projížďka a nebo kombinace obojího
- infrastrukturu pro průjezd územím si každý svobodně vybírá sám, podle svého uvážení

výbava kola a uživatele (než vyjedete)

vidět a být viděn – neviditelný cyklista ohrožuje sebe i ostatní

výrazné barvy a reflexní prvky:

- Používejte takovou kombinaci oblečení, doplňků oděvů, obuvi a batohů či brašen, které vám zaručí, že vás ostatní snadno uvidí i za snížené viditelnosti (za nepříznivého počasí, za šera či za tmy), využít můžete i reflexní vestu.
- Jízdní kolo má být vybaveno odrazkami (bílou vpředu, červenou vzadu, oranžovými ve výpletu a na pedálech) nebo nahrazujícími reflexními materiály na kole (na rámu, vidlici, výpletu, bocích pneumatik apod.) či oděvu cyklisty.
- Při pohybu po městě tedy můžete nosit zcela běžné oblečení a postačí, pokud na sobě budete mít upevněny například reflexní pásky či pojedete na velmi dobře viditelném jízdním kole, aby vás ostatní snadno a včas zaregistrovali ze zadu, zepředu i z obou stran.

světla a blikačky:

- Při snížené viditelnosti používejte takové osvětlení, se kterým budete velmi dobře vidět vy a ostatní vás, a to za jízdy i při zastavení. Zároveň jím nesmíte ostatní oslňovat, především příliš silným zdrojem světla či nevhodným umístěním (např. silné přední světlo na přilbě).
- Nejvhodnější jsou v současnosti světla („blikačky“) s vysokosvitivými diodami (LED) napájenými bateriemi, akumulátory, elektromagnetickou indukci apod. Naopak nevhodná jsou svítidla s žárovkou, případně v kombinaci s klasickým dynamem.
- Nutné je upevnění světel k pevným a nezakrytým částem jízdního kola (např. řídítka, sedlovka, rám), které zaručují lepší viditelnost (světelné kužely svítidel jsou relativně úzké) než pohyblivé části cyklisty na jízdním kole (např. batoh, oblečení, přilba).
- Používejte svítidla s bílým světlem vpředu a červeným vzadu. Přerušované (blikající) světlo je více vidět, což je vhodné především při jízdě po komunikacích s veřejným osvětlením a v kontaktu s motoristy. Jako případný doplněk lze využít i indukční přísvisčení v kolech apod.

spolehlivost – předcházení problémům

stav jízdního kola:

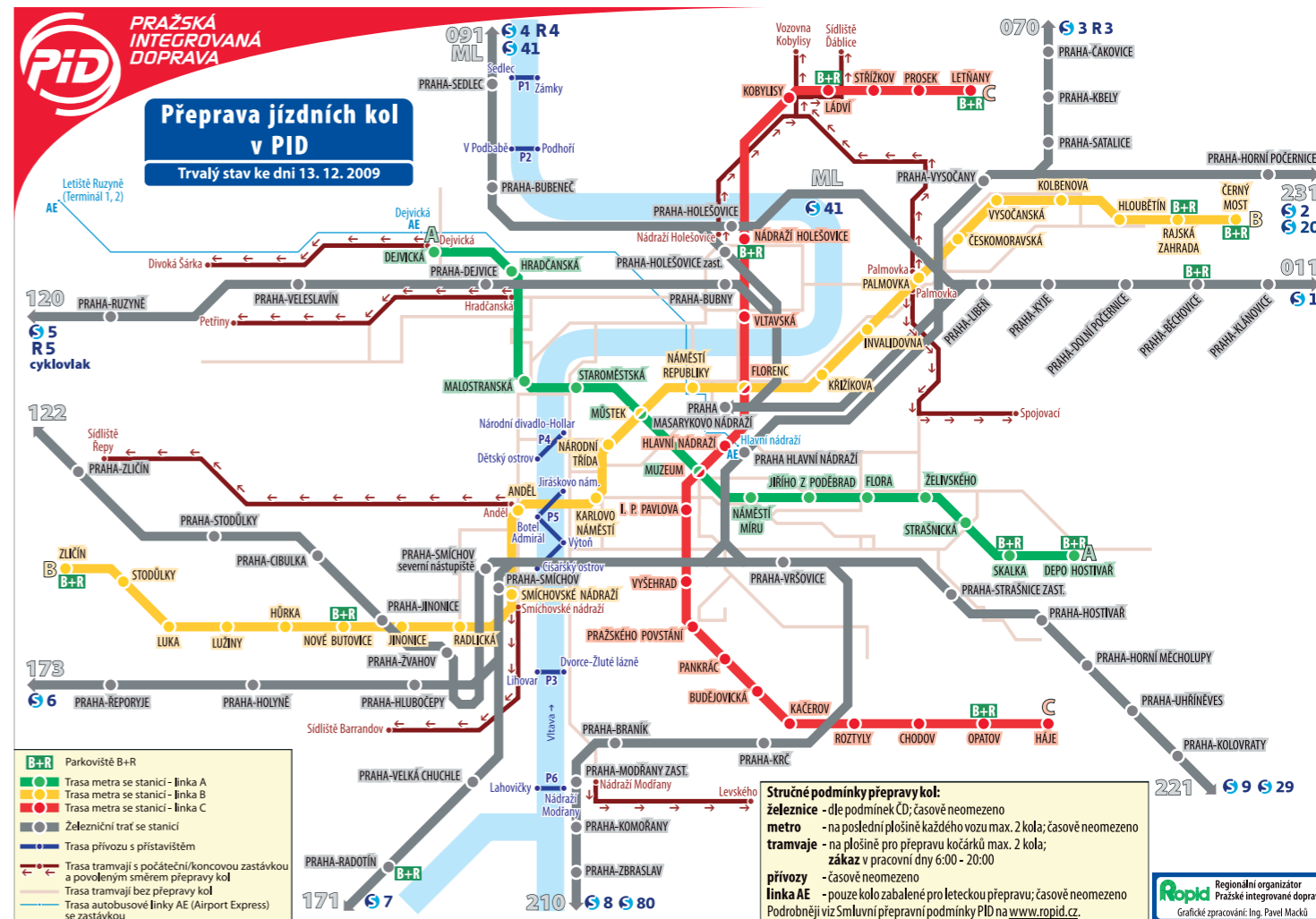
- Používejte přiměřeně velké jízdní kolo, které je seřízené a v dobrém technickém stavu, abyste minimalizovali pravděpodobnost případného vzniku poruchy a možného ohrožení sebe či ostatních. Provádějte nebo zajistěte pravidelnou běžnou údržbu a kontrolu částí jízdního kola.
- Před každou jízdou alespoň krátce vizuálně překontrolujte stav jízdního kola a především vždy vyzkoušejte funkčnost brzd – jízdní kolo musí mít dvě na sobě nezávislé účinné brzdy s odstupňovatelným ovládním brzdného účinku, nemělo by mít také jakoukoliv vliv v řízení.

stav uživatele:

- Řídit vozidlo (...) může pouze osoba, která je dostatečně tělesně a duševně způsobilá k řízení vozidla (...) a v potřebném rozsahu ovládá řízení vozidla (...) a předpisy o provozu na pozemních komunikacích. (ZÁKON 361/200 Sb., § 3, odst.(2))
- Bezprostředně před jízdou a během jízdy nesmíte být pod vlivem alkoholu či jiné návykové nebo omamné látky, takové únavy anebo v takovém zdravotním stavu, který by snižoval vaši způsobilost k provozu.

PID - Pražská integrovaná doprava

Dvě základní možnosti kombinace jízdního kola a veřejné dopravy

Vhodnou kombinací jízdního kola a veřejné dopravy lze dosáhnout velmi pohodlného, rychlého, ekologického a svobodného způsobu přemístování. Výhodou je kvalitní síť Pražské integrované dopravy včetně poměrně širokých možností přepravy jízdních kol v jednotlivých prostředcích PID a také možnost bezplatné úschovy kola na parkovištích B+R („Bike and Ride“). Tato možnost může být atraktivní alternativou individuální automobilové dopravy.

KOLO + PID (s kolem) + KOLO

Na kole dojedete např. k metru, s kolem se provedete přes město, vystoupíte a dále opět pokračujete na kole. Výhodou nabízejí moderní skládací kola, která většinou v rozloženém stavu nepřesahují předepsané rozměry pro přepravu zavazadel – tudíž se ně vztahují volnější podmínky na přepravu zavazadel.

KOLO + PID (bez kola)

Na kole dojedete ke stanici nebo zastávce, kolo zamknete na vhodném místě (např. parkoviště B+R) a dále pokračujete bez kola. Zpáteční cestou pak vše v opačném pořadí.

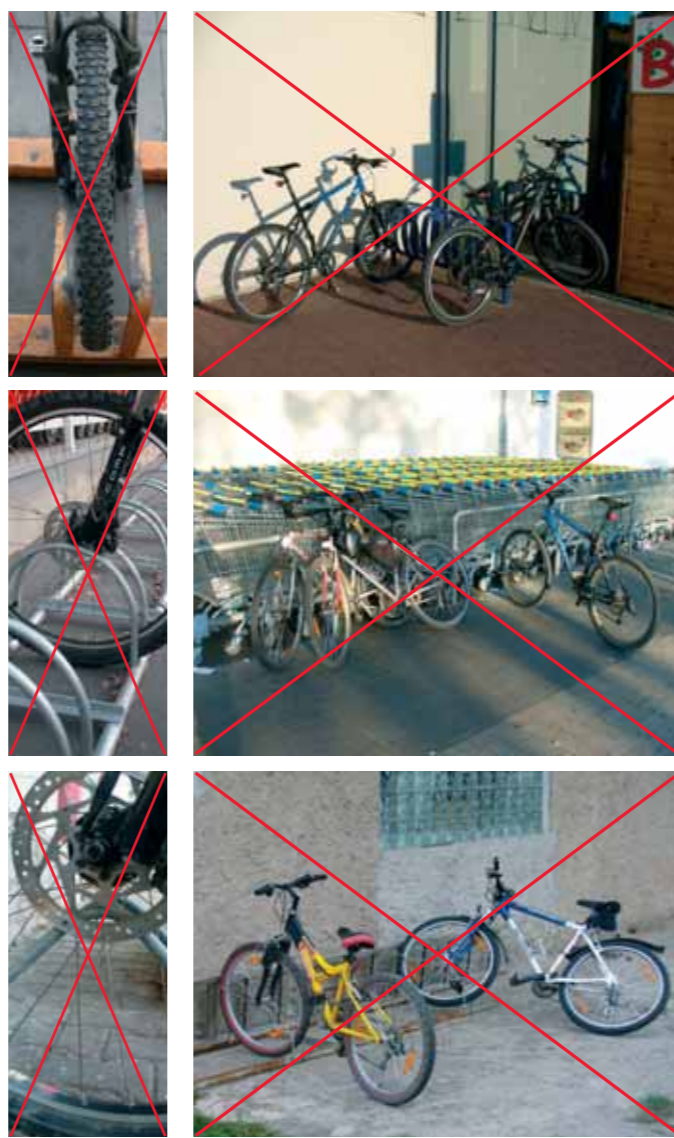
Stojany

vhodné typy a umístění:

- Umožňují bezpečné a pohodlné zaparkování a uzamčení všech typů kol.
- Dostatečně pevná robustní konstrukce, dobře upevněná na místě.
- Trvanlivé provedení z hlediska bytelnosti i povrchu (materiál, úprava).
- Zaparkovaná jízdní kola neblokují volná místa ani ostatní odstavená kola.
- Stojan ani kola nejsou překážkou pro ostatní uživatele prostoru.
- Místo viditelné, osvětlené, frekventované, pod veřejným či jiným dohledem.
- Pro střednědobé parkování (B+R, zaměstnání, škola) vhodné zastřešení.

nehodné typy a umístění:

- Není možné zaparkovat a uzamknout všechny běžné typy jízdních kol.
- Subtilní a snadno poškoditelná konstrukce, není pevně spojená s místem.
- Nevhodné tvary a rozměry (nevejde se plášť horského kola, vidlice, kotouč brzdy apod.).
- Nestabilní uchycení jízdního kola, které neudrží svislou polohu, padá a poškozuje se.
- Příliš malé vzdálenosti mezi stáními brání úplnému využití - nutné vynechávat volná místa.
- Zamykání kol i rámu je nepohodlné či nemožné (protahování zámku až k zemi, vzdálenost konstrukce od rámu kola).
- Místo „neviditelné“ (zákoutí), tmavé, znečištěné, mimo běžný pohyb a úplně bez dohledu.
- Stojan či kola zasahují do koridoru pohybu chodců, případně do vodicí linie pro nevidomé.

bezpečnostní ochranné prvky

• cyklistická přilba:

- Při správném upevnění na hlavě vhodná („dobře padnoucí“) cyklistická přilba schváleného typu výrazně snižuje riziko poranění hlavy v případě nehody. Nejčastější chybou bývá nošení přilby posunuté příliš dozadu – v této poloze zůstává čelo odkryté a nechráněné. Dávejte pozor na případný „kšilt“, který sice může dobře stínit, ale též omezovat výhled, především dopředu.
- Pro děti a mladistvé do 15 let je nošení ochranné přilby za jízdy povinné, pro všechny ostatní velmi důrazně doporučeno, především s ohledem na místo a způsob jízdy.
- Při nošení přilby nepropadněte falešnému pocitu naprosté neohroženosti a jezděte raději stejně opatrně jako bez ní. Riskantní jízda se zvýšenou možností kolize přínos této ochrany výrazně znehodnocuje.

• ochrana zraku:

- Pro běžný pohyb po městě nejsou ochranné brýle nutností, spíše vhodným doporučením. Opodstatněnost jejich nošení se spíše odvíjí od konkrétních podmínek a průběhu jízdy.
- Zvýšená ochrana očí je vhodná především proti oslnění sluncem a proudícímu vzduchu, ale též proti zvýšené prašnosti, hmyzu, zasažení větvičkou, v případě nepříznivých klimatických podmínek apod.
- Vhodné jsou především dobře padnoucí brýle bez ostrých hran a prvků omezujících vaše rozhledové pole, podle potřeby čiré, dioptrické, tmavé či např. oranžové.

• rukavice:

- Pro běžný pohyb po městě nejsou rukavice zpravidla nutností, spíše vhodným doporučením. Vhodnost jejich nošení závisí především na klimatických podmínkách a frekvenci ježdění.
- Cyklistické rukavice s otvory pro prsty jsou vhodné v teplejším období, při delších a častějších jízdách zajišťují menší namáhání rukou. Pomohou i v případě pádu na zem.
- Při větším chladu či mrazu je žádoucí nosit přiměřeně zateplené a především větru odolné rukavice, které vám umožňují snadné ovládání jízdního kola, zvláště brzdění a řazení.

Podrobné požadavky na jízdní kola obsahuje Vyhláška č. 341/2002 Sb. Ministerstva dopravy a spojů o schvalování technické způsobilosti a o technických podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích (Příloha 13 - Technické požadavky na jízdní kola, potahová vozidla a ruční vozíky)

Nejvýznamnější pravidla ohledně provozu jízdních kol obsahuje Zákon č. 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích především v těchto paragrafech:

- § 3 Základní podmínky účasti na provozu na pozemních komunikacích
- § 4 Povinnosti účastníka provozu na pozemních komunikacích
- § 57 a § 58 Jízda na jízdním kole

technika a způsob jízdy (když vyjedete)

• volba trasy

- Vybírejte si cestu odpovídající vašim okamžitým schopnostem a dosavadním zkušenostem s ohledem na aktuální stav prostředí (podmínky provozu a počasí, sjízdnost komunikací apod.).
- Pokud jezdíte společně s menšími dětmi, které neovládají ještě dostatečně sebejistě jízdní kolo anebo orientaci v automobilovém provozu, preferujte prozatím méně zatížené komunikace.
- Při pravidelnějším ježdění potřebné dovednosti pozvolna získáváte a po čase se budete moci postupně začít pohybovat i v místech, kterým jste se dříve vyhýbali.
- Dítě mladší 10 let smí na silnici, místní komunikaci a veřejně přístupné účelové komunikaci jet na jízdním kole jen pod dohledem osoby starší 15 let; to neplatí pro jízdu na chodníku, cyklistické stezce a v obytné a pěší zóně. (ZÁKON 361/200 Sb., § 58, odst. (2))

• soustředěnost

- Věnujte se plně řízení, sledujte cestu (druh a stav povrchu, vedení kolejí, umístění obrubníků...) a provoz kolem vás (motorová i bezmotorová vozidla, chodce, bruslaře a další, a to nejen před sebou).
- Vaše soustředění snižuje upření pozornosti na jiné věci, hluboké zamyšlení, sluchátka na uších, telefonování, rozhovor s dalšími lidmi, špatný zdravotní stav a samozřejmě zakázaný alkohol (či jiné návykové látky).

• předvídatost a předvídatelnost

- Chovejte se předvídatelně pro ostatní účastníky, aby věděli, co budete v následujících chvílích dělat, aby vás pochopili, jak se budete pohybovat. Jednejte racionálně a ohleduplně k ostatním.
- Buďte předvídativí, počítejte s rizikem, že se ostatní nemusí vždy zachovat tak, jak by měli, a že prostředí nemusí být v takovém stavu, v jakém by mělo (odpadky, výtluky, voda, nánosy).

• prostředí a situace

- Na následujících stránkách jsou podrobněji popsány situace a řešení, se kterými se v prostoru města můžete setkat, s návodem ke správnému bezproblémovému používání pro vás i ostatní
- Zde jsou uvedeny některé prvky dopravního prostoru, které pro vás mohou být potenciálně rizikové, pokud jim nebudete věnovat dostatečnou pozornost:
 - **koleje tramvajové i železniční** přejíždějte pokud možno co nejvíce kolmo na jejich směr, přičemž se částečně „nadehčete“. Vyšší opatrnost jim věnujte, pokud máte užší pláště.
 - **výtluky a výmoly** se v závislosti na jejich hloubce a rozsahu snažte včas objíždět, při jejich přejíždění se alespoň „nadehčete“, především s užšími pláštěmi a menšími poloměry kol.
 - **kanalizace** a uliční vpusti jsou často výškově pokleslé s obdennými vlastnostmi jako výtluky a výmoly. Vpusti s podélnými otvory po směru jízdy raději včas objíždějte, je-li to možné.
 - **dlažba** a spáry působí nerovnoměrně na vedení směru jízdního kola a stěžují tak jeho řízení. Kamenná dlažba je navíc velmi kluzká. Nejméně příznivá je kombinace velké dlažby („kočičích hlav“) kladené v řadách podélně ve směru jízdy, za vlhka či při námraze.
 - **zastávky veřejné dopravy** pro vás znamenají zvýšený výskyt chodců a často jejich neupořádaný pohyb. Předpokládejte, že se ve vaší cestě může náhle někdo objevit.
 - **parkující vozidla** pro vás znamenají možnost ohrožení buď otevřením dveří při podélném stání anebo náhlým výsuvem části vozidla z řady kolmo či šikmo stojících automobilů. Udržujte si takový odstup, abyste při své rychlosti mohli v daném provozu včas uhnout.
 - **výjezdy a východy** z míst mimo dopravního prostoru pro vás znamenají možnost náhlého objevení se vozidla či osoby. Proto s tímto případným pohybem dopředu počítejte.
 - **další rizikové předměty** mohou být pevnou součástí dopravního prostoru (prahy, sloupky, zábradlí, svodidla) anebo pouze dočasnou (odpad, provizorní značky a ohraničení apod.)
 - **louže** mohou zakrývat nebezpečné poruchy povrchu či předměty. Pokuste se je bezpečně objet, v případě nutnosti průjezdu výrazně zpomalte.
 - **námraza, zledovatělý sníh či led** mohou vést k velmi snadnému podklouznutí kola či smyku a následnému pádu. Stačí k tomu jen velmi malý impuls při pohybu, nejsnáze při brzdění či zatáčení, zvláště při střídání úseků s ledem a bez něj.

Jak kolo správně uzamknout

- Kvalita (a tedy cena) zámku by měla být úměrná hodnotě jízdního kola. Výhodné však může být používání kvalitních zámků u levnějších modelů kol, především s ohledem na charakter parkování.
- Vždy zamykejte rám i obě kola ke stojanu či k pevnému předmětu tak, aby nebylo možné rám či jednotlivá kola jednoduše odmontovat a odnést.
- Ujistěte se, že není možné dostat zámek snadno mimo předmět, ke kterému kolo zamykáte. Například sloupky dopravního značení lze často vysunout z chodníku anebo je možné zamčené jízdní kolo vytáhnout přes horní konec sloupku (se značkou i bez ní).
- Bezpečnost zvýší použití více zámků. Používejte raději zámky dva namísto jednoho dlouhého – v případě pokusu o krádež celého kola je tak nutné překonávat dvojitou ochranu.
- Vhodným typem zámku jsou například zámky robustní článkové, složené lanové a nebo typu U („podkova“). Naopak nevhodná jsou tenká lanka či řetízky, které lze snadno přestřípnout či přefříznout.
- Vhodné jsou bezpečnostní uzamykací systémy, nejlépe s ochranou proti odvrtání. Používat lze též číselné kódové zámky bez klíčů, u levnějších typů je však často možné citlivým pootáčením zjistit polohu, kdy je zámek otevřen.
- Nezapomínejte, že z jízdního kola lze snadno odnést některé doplňky. Pokud máte nasouvací blikáčky, tachometr a jiné doplňky, vždy si je s sebou odnesete pryč.
- Nezamykejte kolo na problematických místech a v rizikových lokalitách: u většiny nových kol lze snadno vyjmout sedlo i se sedlovkou, ale také odmontovat přehazovačku, přesmykač, brzdy a jiné komponenty. Pokud kolo uzamknete jinde, nemusíte se těchto problémů příliš obávat.

Jak a kde kolo zaparkovat

ve veřejném prostoru, venku

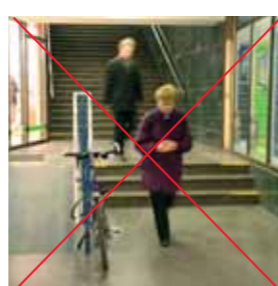
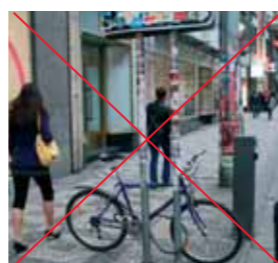
- Nejlépe ke vhodnému typu cyklostojanu (např. typ obráceného „U“), pokud je k dispozici.
- Lze využít vhodné sloupy, zábradlí, mříže, hromosvody apod.
- Vždy tak, aby kolo nepřekáželo ostatním a samovolně nespadlo (poškození, ale i překážka).
- Vhodné je místo viditelné, osvětlené, frekventované, pod kamerovým či jiným dohledem.

v zaměstnání, ve škole, v budovách

- Nejlépe na místě k tomu určeném a vybaveném (pokud zde takové není, požadujte ho).
- Pokud s kolem procházíte přes interiéry budov, dávejte zvýšený pozor, abyste nikoho kolem neohrozili a zároveň nepoškodili zařízení budovy (dveře a zádveří, rohy stěn, nábytek apod.).
- Kolo nesmí překážet přímo ani potenciálně, především v koridorech nouzových únikových cest.
- Při užívání vnitřních prostor ohleduplně se znečištěným kolem (venku oklepat a otřít, pak přenést).
- Kolo přiměřeně zamykejte v prostorách, které nejsou pod neustálou kontrolou nebo jsou přístupné více osobám.
- Bezpečnost zvýší použití více než jednoho zámku, jejich kvalita (tedy cena) by měla odpovídat hodnotě jízdního kola.

doma

- V bytě či obytné části domu, garáže, chodbě apod.
- Volně opřené či zavěšené (úchyty na zdi či jinde, kladky na stropě apod.).
- V prostorách, které nejsou pod neustálou kontrolou (sklepy, balkóny, kůlny apod.) nebo jsou přístupné více osobám (např. kočárkárna či vstupní prostor domu) kolo přiměřeně zamykejte.

jízdní kolo je vozidlo

vozidlo je motorové vozidlo, nemotorové vozidlo nebo tramvaj, (ZÁKON 361/2000 Sb., § 2, písm. f))

cyklista je řidič

řidič je účastník provozu na pozemních komunikacích, který řídí motorové nebo nemotorové vozidlo anebo tramvaj; řidičem je i jezdec na zvířeti, (ZÁKON 361/200 Sb., § 2, písm. d))

specifika a odlišnosti cyklodopravy

Jízdní kolo je zpravidla jednostopé vozidlo poháněné lidskou silou, zatímco ostatní vozidla jsou zpravidla dvoustopá a poháněná motorem.

V pražských podmínkách bylo prostředí v posledních desetiletích rozvíjeno především podle potřeb automobilů, aniž by přitom byly současně brány v úvahu potřeby dopravy bezmotorové.

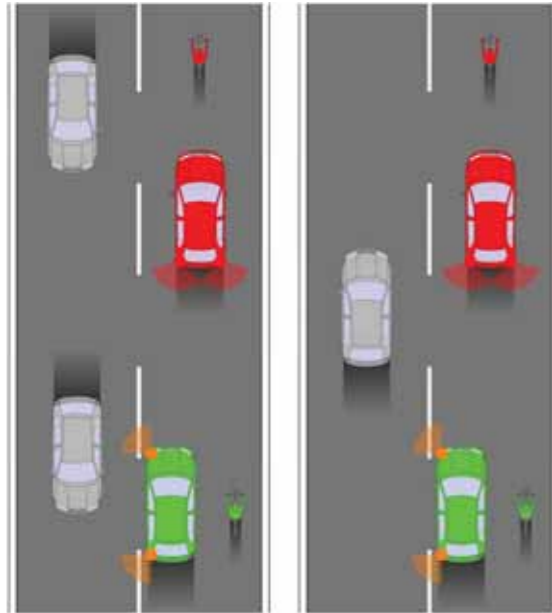
Stávající legislativní úpravy (např. Zákon 361/2000 Sb., související ČSN apod.) vytvářejí systém pravidel a předpisů pro motorovou dopravu s tím, že vše ostatní je k ní pouze doplňováno.

Z výše řečeného vyplývá, že přívětivost prostředí a jednoduchost jeho užívání jsou pro jednotlivé uživatele poněkud odlišné. Cyklisté jsou tak ve společném provozu často stavěni do situace, kterou sice musejí řešit jinak než motoristé, ale není přitom zcela zřejmý nejvhodnější způsob.

Níže jsou tedy uvedeny nejčastější případy ze společného provozu cyklistů a motoristů v Praze, které lze při vzájemné ohleduplnosti a zvyklostí bez problémů zvládat, ať už jsou v české legislativě ošetřeny podrobně anebo obecněji čtvrtým paragrafem Zákona 361/2000 Sb.

pohyb v rámci jízdního pruhu

/ příliš uprostřed

/ správně

/ příliš u kraje

/ zúžená vozovka

/ klesání

LEGENDA

průběžná jízda cyklistů i motoristů

cyklisté:

- Jezděte na pravé straně vozovky, přičemž vždy udržujte dostatečný bezpečnostní odstup.
- Velikost vašeho bezpečnostního odstupu závisí především na vaší rychlosti, dané situací provozu (rychlosti a intenzitě vozidel, množství chodců v přidruženém prostoru), charakteru místa (jízda podél obruby, podélného, šikmého či kolmého stání) a stavu povrchu (poruchy, údržba).
- Pokud je na komunikaci více souběžných pruhů anebo je komunikace dostatečně široká, mohou vás motoristé bezpečně předjíždět zleva vybočením či přefazením do sousedního jízdního pruhu anebo vás mohou míjet v rámci dostatečně širokého jízdního pruhu.
- Pokud je úsek vozovky příliš úzký (např. mezi dvěma obrubami podél tramvajového ostrůvku), takže pro bezpečné předjíždění automobilem nezbyvá dostatek místa, jeďte raději přibližně v pravé třetině její šířky: žádný automobilista se vás tak ani nebude moci snažit nebezpečně předjet, zároveň však umožňujete bezpečné předjíždění všech jednostopých vozidel.
- Pokud jedete po komunikaci s tramvajovou tratí a váš bezpečnostní odstup od kraje či stojících vozidel je přibližně v místě pravé koleje či rozhraní panelů tramvajové trati, jeďte raději uprostřed mezi kolejemi.
- Neomezujte nikoho bezdůvodně pomalou jízdou, jezděte ale tak, abyste neohrozili sebe ani ostatní. Pokud to uznáte za vhodné, raději na chvíli omezte sebe a uvolněte průjezd ostatním.
- Na pozemní komunikaci se jezdí vpravo, a pokud tomu nebrání zvláštní okolnosti, při pravém okraji vozovky, pokud není stanoveno jinak. (ZÁKON 361/2000 Sb., § 11, odst. 1))
- Jízdní pruh je část vozovky dovolující jízdu vozidel jiných než dvoukolových (motocyklů) v jednom jízdním proudu za sebou, (ZÁKON 361/2000 Sb., § 2, písm. t))
- Na vozovce se na jízdním kole jezdí při pravém okraji vozovky; nejsou-li tím ohrožováni ani omezovali chodci, smí se jet po pravé krajnici. Jízdním kolem se z hlediska provozu na pozemních komunikacích rozumí i koloběžka (ZÁKON 361/2000 Sb., § 37, odst. 2))
- Cyklisté smíjet jen jednotlivě za sebou. (ZÁKON 361/2000 Sb., § 57, odst. 3))
- Řidič nesmí snížit náhle rychlost jízdy nebo náhle zastavit, pokud to nevyžaduje bezpečnost provozu na pozemních komunikacích, (ZÁKON 361/2000 Sb., § 58, odst. 2 písm. a))

motoristé:

- Při předjíždění cyklistů vždy dávejte znamení o změně směru jízdy – je to povinnost, která informuje i řidiče vozidel za vámi.
- Cyklisty míjejte ohleduplně a vždy s dostatečným bezpečným bočním odstupem (orientačně se doporučuje 1 m + 1 cm za každý km/h rychlosti předjíždějícího vozidla).
- Čím větší je rozdíl rychlosti vaší a cyklisty, tím větší bezpečnostní (podélný i boční) odstup zachovávejte.
- Pokud jsou šířkové poměry stísněné, ale předjíždění umožňují, zpomalte až na rychlost cyklisty a poté ji postupně pozvolna plynule zvyšujte tak, aby byl rozdíl vašich rychlostí přiměřeně malý.
- Pokud šířkové poměry nebo intenzita provozu bezpečné předjetí cyklisty neumožňují, zpomalte a projíždějte úsekem za cyklistou až do chvíle, kdy to již bude možné.
- Buďte ohleduplní a nesnažte se vynucovat okamžité uvolnění průjezdu: lidé na jízdním kole mají právo na pohyb ve společném prostoru stejně jako vy. V městském prostředí pak navíc často dočasné zpomalení nemá vůbec žádný vliv na vaši výslednou celkovou cestovní rychlost.
- Řidič nesmí omezovat plynulost provozu na pozemních komunikacích, zejména bezdůvodně pomalou jízdou a pomalým předjížděním (ZÁKON 361/2000 Sb., § 58, odst. 2 písm. b))
- Řidič vozidla jedoucí za jiným vozidlem musí ponechat za ním dostatečnou bezpečnostní vzdálenost, aby se mohl vyhnout srážce v případě náhlého snížení rychlosti nebo náhlého zastavení vozidla, které jede před ním. (ZÁKON 361/2000 Sb., § 19, odst. 1))
- Řidič, který při předjíždění vybočuje ze směru své jízdy, musí dávat znamení o změně směru jízdy a nesmí ohrozit ani omezit řidiče jedoucí za ním. Řidič musí dát znamení o změně směru jízdy při předjíždění cyklisty. (ZÁKON 361/2000 Sb., § 17, odst. 2))

- cyklo doprava v klidu
- jak a kde kolo zaparkovat
- jak vypadá vhodný stojan

- Na jízdním kole se sice jezdí, ale nakonec je vždy nutné ho odložit a dále pokračovat bez něj.
- Nedílnou součástí cyklo dopavy ve městě je nejen doprava v pohybu, ale též doprava v klidu.
- Bezpečné a bezproblémové parkování jízdních kol – jednoduché, ale odlišné v různých situacích.

Odstavení jízdního kola

krátkodobé

- Pohotovostní zpravidla jen několik minut, nejčastěji krátké návštěvy obchodů a služeb.
- Nulová či minimální docházková vzdálenost – od kola jste zpravidla vzdáleni jen nepatrně.
- Jednoduché, ale nejčastěji podceňované. Nezamčené kolo před odchodem lze velmi snadno ukrást. Přestože můžete být jen několik metrů od něj a neustále ho sledujete, odjíždějící kolo už nedoběhnete.
- Kolo vždy zabezpečte tak, aby na něm nebylo možné ihned odjet. Způsob zamčení či znehybnění může být jednodušší, nemusí být vždy nezbytné sundávat snadno demontovatelné části – to závisí na tom, zda a jak na jízdní kolo vidíte a za jakou dobu se k němu v případě nutnosti dostanete.

střednědobé

- Desítky minut až hodiny, např. pracovní schůzky, návštěvy úřadů, kultury, sportovišť apod.
- Vaše docházková vzdálenost ke kolu může být relativně malá (např. v práci či ve škole) i velmi významná (u návazné veřejné dopravy).
- Na důležitosti nabývá místo, kam kolo umístíte. Riziko případného odcizení roste s délkou doby, po kterou je kolo volně přístupné a bez dozoru, a při pravidelném opakovaném stání na stejném místě.
- Kolo uzamkněte důkladně – nejlépe rám i obě kola k pevnému předmětu (ideálně vhodnému stojanu na kola, posloužit mohou některé sloupky, zábradlí, sloupky dopravních značek, mříže apod.).
- Bezpečnost zvyší použití více než jednoho zámku, jejich kvalita (tedy cena) by měla odpovídat hodnotě kola.
- Výhodnější bývá odstavení kola v hlídaném či uzamčeném prostoru

dlouhodobé

- Dny až měsíce (nejčastěji doma).
- Nejvhodnější je umístění v uzavřeném prostoru, nejlépe přímo v bytě, obytné části domu nebo na jinak dobře zabezpečeném místě. V opačném případě je pravděpodobnost odcizení často vyšší než při běžném krátkodobém či střednědobém parkování ve veřejném prostoru města.
- Kolo přiměřeně zamykejte v prostorách, které nejsou pod neustálou kontrolou (sklepy, balkóny, kůlny apod.) nebo jsou přístupné více osobám (např. kočárkárna či vstupní prostor domu).
- Dlouhodobé odstavení v exteriéru či vlhkém interiéru jízdnímu kolu příliš nesvědčí.

ZÁKAZ VJEZDU VŠECH MOTOROVÝCH VOZIDEL

- vjezd cyklistů není omezen
- účelové komunikace a zklidňování ulic

Jak se zde mohou pohybovat?

cyklista:

Dopravní značka „Zákaz vjezdu všech motorových vozidel“ (B11) vám umožňuje neomezený průjezd okolo této značky a užití komunikace takto označené.

- Při pohybu po navazující komunikaci jezděte vpravo, chovejte se stejně jako na běžné pozemní komunikaci.
- Přizpůsobte způsob jízdy charakteru koridoru a území, předpokládejte možný provoz chodců i vozidel (značka může být osazena pouze na jednom z vjezdů).
- Nezaměňujte mylně toto dopravní značení se „zákazem vjezdu všech vozidel“ (B 1). Tento zákaz se vztahuje i na cyklisty *), není-li dodatkovou tabulkou pod značkou uvedeno jinak.

*) vozidlo je motorové vozidlo, nemotorové vozidlo nebo tramvaj (ZÁKON 361/2000 Sb., § 2, písm. f)) nemotorové vozidlo je vozidlo pohybující se pomocí lidské nebo zvířecí síly, například jízdní kolo, ruční vozík nebo potahové vozidlo (ZÁKON 361/2000 Sb., § 2, písm. h)

chodec:

Pokud je tato dopravní značka umístěna v běžném uličním profilu, pohybujete se nadále po chodníku a nemá pro vás žádný přímý význam.

- Pokud je tato dopravní značka umístěna na cestě či komunikaci bez chodníků, pohybujte se v souladu se zákonem *) především s ohledem na charakter místa a předpokládaný pohyb cyklistů, případně motoristů.

*) Kde není chodník nebo je-li neschůdný, chodí se po levé krajnici, a kde není krajnice nebo je-li neschůdná, chodí se co nejbližší při levém okraji vozovky. Chodci smějí jít po krajnici nebo při okraji vozovky nejdříve dva vedle sebe. Při snížené viditelnosti, zvýšeném provozu na pozemních komunikacích nebo v nebezpečných a nepřehledných úsecích smějí jít chodci pouze za sebou. (ZÁKON 361/2000 Sb., § 53, odst. 3)

motorista:

Do takto označeného místa nesmíte motorovým vozidlem vůbec vjíždět, není-li dodatkovou tabulkou pod značkou uvedeno jinak.

- „Zákaz vjezdu všech motorových vozidel“ může pro danou komunikaci platit pouze ve vašem směru jízdy – proto můžete i za touto značkou spatřit motorová vozidla.

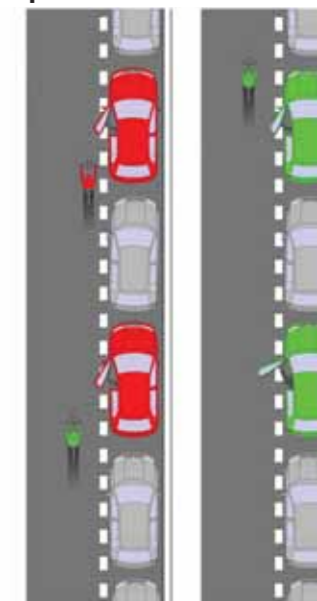
pohyb v rámci jízdního pruhu / rovina

/ převýšení

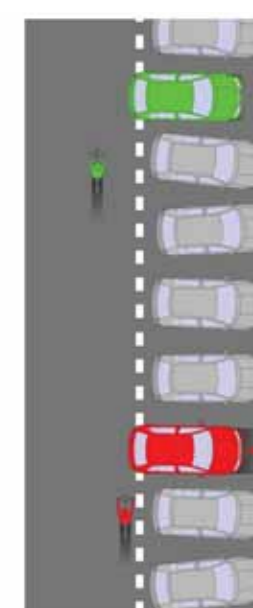
podélné stání

pohyb ve vozovce s tramvajovými koleje

kolmé stání

jízda v případě kolony vozidel

cyklisté:

- Podél stojících či pomalu jedoucích vozidel můžete projíždět (i vpravo), a to se zvýšenou opatrností, abyste předešli případné kolizi. Počítejte s tím, že vás někteří motoristé nemusí včas zaregistrovat a mohou náhle vybočit z kolony, spolucestující ve vozidle může otevřít dveře apod.
- Pokud se pohybujete ve vozovce bez dostatečně široké krajnice a srovnatelnou rychlostí jako kolona vozidel, zařadte se mezi ostatní vozidla. Motorista jedoucí za vámi vás nebude moci ohrozit nežádoucím vytlačováním souběžnou jízdou při případném pokusu o předjíždění. Zároveň vy sami nebudete mít tendenci objíždět motoristu jedoucího před vámi.

motoristé:

- Pokud stojíte nebo pomalu jedete v koloně vozidel, mohou cyklisté projíždět kolem vašeho vozidla (i zprava). Zařadte se tedy v rámci jízdního pruhu tak, abyste jim nebránili v průjezdu. Při rozjíždění, přejíždění mezi jízdními pruhy či otevírání dveří se chovejte předvídatelně a vždy sledujte dopravní situaci kolem vás (především ve zpětných zrcátkách).
- Pokud se pohybujete v jedoucí koloně vozidel a jede před vámi cyklista, nesnažte se ho předjíždět, jsou-li vaše rychlosti srovnatelné. Tímto manévrem byste cyklistu pouze ohrožovali a naprosto zbytečně omezovali, aniž byste sami zvýšili svou reálnou cestovní rychlost.

průjezd křižovatkami – nejčastější situace (bez zvláštních opatření pro cyklo dopravu)

jízdní kolo je vozidlo

vozidlo je motorové vozidlo, nemotorové vozidlo nebo tramvaj, (ZÁKON 361/2000 Sb., § 2, písm. f)

cyklista je řidič

řidič je účastník provozu na pozemních komunikacích, který řídí motorové nebo nemotorové vozidlo anebo tramvaj; řidičem je i jezdec na zvířeti, (ZÁKON 361/2000 Sb., § 2, písm. d)

křižovatky

- křižovatka je místo, v němž se pozemní komunikace protínají nebo stýkají; za křižovatku se nepovažuje vyústění polní nebo lesní cesty nebo jiné účelové komunikace na jinou pozemní komunikaci vyšší kategorie (ZÁKON 361/2000 Sb., § 2, písm. w)
- Při odbočování na křižovatce nebo na místo ležící mimo pozemní komunikaci musí řidič dávat znamení o změně směru jízdy; při odbočování nesmí ohrozit řidiče jedoucí za ním a musí dbát zvýšené opatrnosti (ZÁKON 361/2000 Sb., § 21, odst. 1)
- Řidič nesmí vjet do křižovatky, nedovoluje-li mu situace pokračovat v jízdě v křižovatce a za křižovatkou, takže by byl nucen zastavit vozidlo v křižovatce (ZÁKON 361/2000 Sb., § 22, odst. 3)

OBYTNÉ ZÓNY

- volný pohyb chodců
- zklidněný provoz vozidel

Jak se mohu v obytné zóně pohybovat?

cyklista:

V obytné zóně se můžete pohybovat na jízdním kole podobně jako v pěší zóně s neomezeným vjezdem cyklistů, tedy vysoce ohleduplně, přiměřenou rychlostí a bez časového či prostorového omezení. Zároveň je zde automaticky povolený vjezd motorovým vozidlům, která nesmíte zbytečně omezovat v pohybu. Na křižovatkách obvykle platí přednost zprava.

chodec:

V rámci obytné zóny se můžete pohybovat stejně jako v pěší zóně. Je zde však automaticky povolený vjezd všem vozidlům, která nesmíte ohrožovat a zbytečně omezovat v pohybu.

motorista:

V obytné zóně mají chodci téměř neomezenou volnost pohybu *) a mohou vás částečně omezit. I využití zóny cyklisty může být volnější (např. děti při hrách). Proto se pohybujte rychlostí do 20 km/h a vysoce ohleduplně – zabráníte tím nejen ohrožení ostatních, ale nebudete jim též vytvářet nepřívětivé prostředí. Na křižovatkách obvykle platí přednost zprava. Neparkujte mimo místa k tomu určená. **)

ZÓNY 30

- zklidněný provoz vozidel

Jak se mohu v zóně 30 pohybovat?

cyklista:

Ve zklidněných „zónách 30“ se můžete pohybovat na jízdním kole ve vozovce stejně jako na zbytku běžné komunikační sítě. Vzhledem k nízkým intenzitám provozu a rychlostem vozidel (do 30 km/h) je pohyb společný s motorovými vozidly. Samostatné úpravy pro cyklisty jsou doplňovány pouze pro zlepšení průjezdnosti území, například ve slepých či jednosměrných ulicích. Vzhledem k charakteru území předpokládejte zvýšený pohyb chodců. Na křižovatkách platí přednost zprava.

chodec:

V rámci „zón 30“ se pohybujte po chodnících. Přecházení vozovky by však pro vás mělo být snazší než na zbytku běžné komunikační sítě, protože vozidla zde jezdí pomaleji a méně než na významných ulicích.

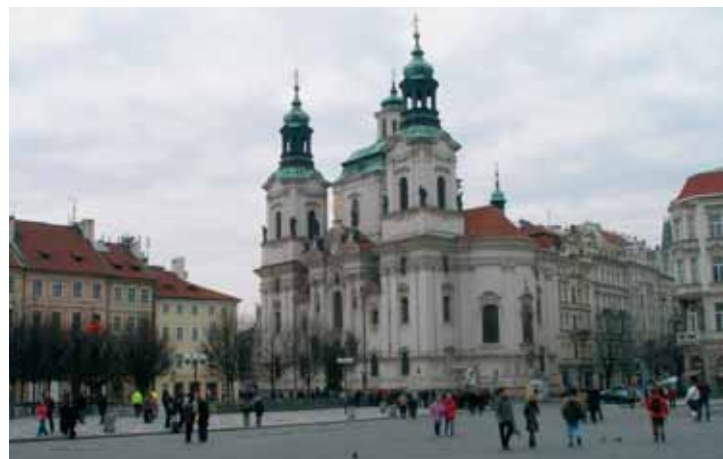
motorista:

Ve zklidněných „zónách 30“ se můžete pohybovat ve vozovce obdobně jako na zbytku běžné komunikační sítě, ale nejvýše rychlostí 30 km/h a se zvýšenou opatrností. Jezděte zvolna, vzhledem k charakteru území předpokládejte zvýšený pohyb chodců a cyklistů. Na křižovatkách platí přednost zprava.

PĚŠÍ ZÓNY

- s povoleným vjezdem cyklistů
- bez úpravy k povolení vjezdu cyklistů

Jak se mohu v pěší zóně pohybovat?

cyklista:

Pokud je na dopravní značce „Pěší zóna“ piktogram jízdního kola či odpovídající textová úprava*), můžete se v pěší zóně vysoce ohleduplně pohybovat na jízdním kole bez časového či prostorového omezení přiměřenou rychlostí **) - zabráníte tím nejen ohrožení ostatních, především chodců, ale nebudete jim též vytvářet nepřívětivé prostředí.

*) Do pěší zóny je povolen vjezd jen vozidlům vyznačeným ve spodní části dopravní značky podle odstavce 2. (ZÁKON 361/2000 Sb., § 39, odst. (4))

**) V obytné zóně a pěší zóně smí řidič jet rychlostí nejvýše 20 km/h. Přitom musí dbát zvýšené ohleduplnosti vůči chodcům, které nesmí ohrozit; v případě nutnosti musí zastavit vozidlo. Stání je dovoleno jen na místech označených jako parkoviště. (ZÁKON 361/2000 Sb., § 39, odst. (5))

- Pokud je na dopravní značce „Pěší zóna“ piktogram jízdního kola či odpovídající textová úprava s podrobnějším popisem provozního režimu, jste povinni toto opatření respektovat. Jízdní kolo tak k jízdě můžete používat například pouze ve vymezeném koridoru nebo čase. Pokud je některý koridor v pěší zóně lépe přizpůsobený jízdě na kole, ale tato úprava není součástí svislého dopravního značení, můžete jezdit i mimo tento koridor.
- Pokud na dopravní značce „Pěší zóna“ není piktogram jízdního kola či odpovídající textová úprava, nejste v tomto prostoru oprávněni k pohybu na jízdním kole.

chodec:

V rámci pěší zóny máte umožněn prakticky neomezený pohyb. Přestože je tento prostor vytvořen především pro vás, nezapomínejte, že se i zde můžete setkat s jízdními koly či jinými vozidly (přesný provozní režim pěší zóny je vždy uveden na dopravním značení při jejím obvodu). Proto se zdržte především neočekávatelného chování, kterým byste mohli ohrozit sebe nebo ostatní. Zároveň bezdůvodně neomezujte ostatní v pohybu. *)

přednost zprava

cyklisté i motoristé:

- Dáváte přednost v jízdě všem vozidlům, která k vám přijíždějí zprava. Pokud odbočujete vlevo, dáváte samozřejmě také přednost všem protijedoucím vozidlům.
- Tato úprava pro vás platí na většině křižovatek ve zklidněných zónách a ulicích, v ideálním případě je křižovatka stavebně či dopravně zklidněna, ale většinou tomu tak není.
- Do nezkidněné křižovatky vjíždějte velmi opatrně s ohledem na to, že na mnoha místech není křižovatka pro zleva přijíždějící řidiče dobře patrná (zpravidla kvůli parkujícím vozidlům) a ti nepozorní ji mohou projet bez zpomalení. Této nepozornosti se snažte vyvarovat i vy sami.
- Vzhledem k prostorovým poměrům a umístění v prostoru města se častěji cyklisté i motoristé pohybují za sebou po celou dobu průjezdu křižovatkou.

Nevyplyvá-li přednost v jízdě z ustanovení odstavce 1, musí dát řidič přednost v jízdě vozidlům nebo jezdcům na zvířatech přijíždějícím zprava nebo organizované skupině chodců nebo průvodcům hnaných zvířat se zvířaty přicházejícím zprava (ZÁKON 361/2000 Sb., § 22, odst. 2)

hlavní a vedlejší komunikace

cyklisté i motoristé:

- Podle dopravního značení dáváte přednost v jízdě všem, kteří se pohybují po hlavní komunikaci.
- Odhadujte velmi pozorně rychlosti ostatních cyklistů a motoristů i své vlastní možnosti rychlosti při ohleduplném průjezdu křižovatkou: cyklisté i motoristé se mohou často pohybovat rychleji, než se na první pohled zdá (zvláště za snížené viditelnosti jsou podmínky ještě ztížené).

Řidič přijíždějící na křižovatku po vedlejší pozemní komunikaci označené dopravní značkou „Dej přednost v jízdě!“ nebo „Stůj, dej přednost v jízdě!“ musí dát přednost v jízdě vozidlům nebo jezdcům na zvířatech přijíždějícím po hlavní pozemní komunikaci nebo organizované skupině chodců nebo průvodcům hnaných zvířat se zvířaty přicházejícím po hlavní pozemní komunikaci (ZÁKON 361/2000 Sb., § 22, odst. 1)

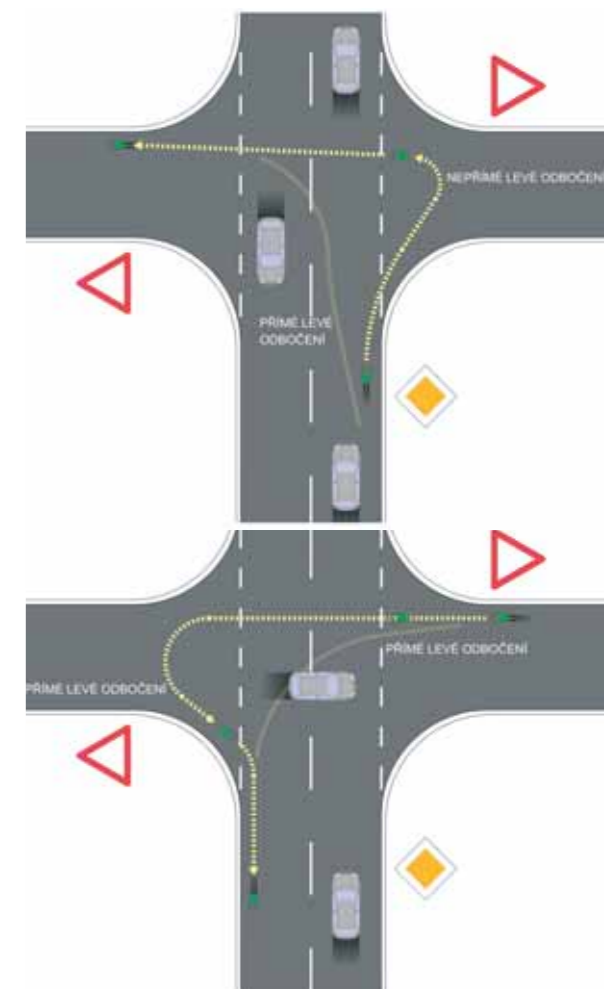
Na příkaz dopravní značky „Stůj, dej přednost v jízdě!“ musí řidič zastavit vozidlo na takovém místě, odkud má do křižovatky náležitý rozhled. (ZÁKON 361/2000 Sb., § 22, odst. 4)

cyklisté:

- Pokud potřebujete odbočovat doleva, provoz je příliš silný a nechcete se přefazovat mezi motoristy a odbočovat přímo, tedy středem křižovatky podél protijedoucích vozidel, můžete tak často na mnoha křižovatkách učinit nadvakrát tzv. „nepřímým levým odbočením“.
- Pokud přijíždíte v hlavním směru, najedte vpravo do boční ulice, kde se bezpečně natočíte tak, abyste neohrozili případné řidiče jedoucí za vámi či v protisměru. Následně křižovatku překonáte v přímém směru společně s dalšími vozidly v kolmém směru.
- Pokud přijíždíte z vedlejšího směru, pokračujte v přímém směru až do protilehlé ulice, zde se otočte zpět k hlavní ulici a odbočte vpravo.

motoristé:

- Pokud se v křižovatce pohybuje cyklista, dbejte zvýšené opatrnosti. Pokud chce odbočovat vlevo, umožněte mu přefazení (říká si o to nejprve pohledem, pak až ukazuje). Jestliže vyčkává v křižovatce, objíždějte ho velmi ohleduplně. Taktéž počítejte s možností, že cyklisté často využívají nepřímého levého odbočení (viz výše).

Jízda řadícími pruhy

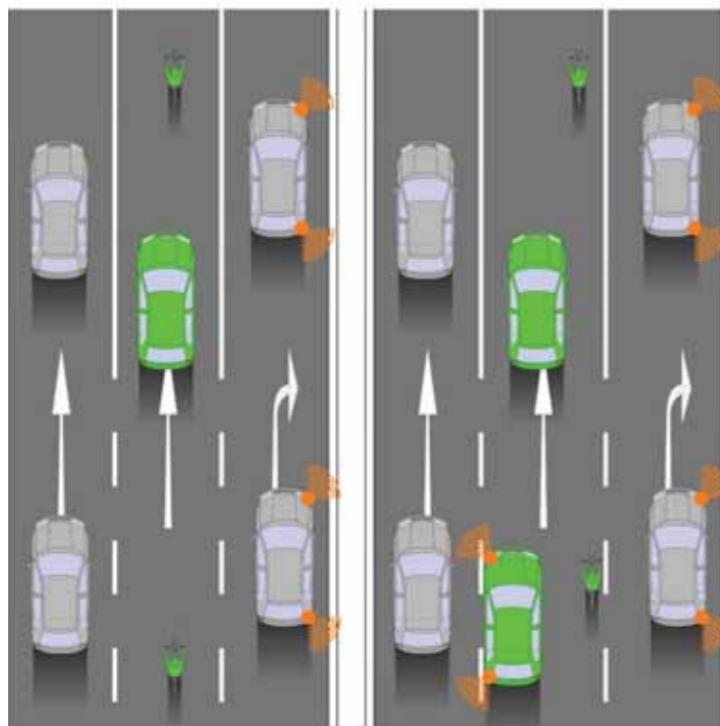
- průběžný pruh je jízdní pruh probíhající v původním směru (bez odbočení) křižovatkou nebo v místě, kde se mění počet jízdních pruhů (ZÁKON 361/2000 Sb., § 2, písm. z)
- Řidič, který při odbočování opouští průběžný pruh, musí co nejdříve vjet na odbočovací pruh, je-li vyznačen (ZÁKON 361/2000 Sb., § 21, odst. 4)

cyklisté:

- Řadícími pruhy projíždějte jako motoristé (pro daný směr jízdy zvolte příslušný jízdní pruh) a v souladu se zásadami uvedenými pro průběžnou jízdu (viz výše), především s ohledem na šířku řadících pruhů, množství ostatních vozidel a rozdíl rychlostí mezi vámi a ostatními. Jediné nejlepší univerzální řešení průjezdu neexistuje, vždy záleží na konkrétní kombinaci místa a dopravní situace.
- Pokud je váš řadící pruh dostatečně široký, jedte v jeho pravé části tak, abyste umožnili průjezd ostatním kolem vás a zároveň si udrželi bezpečný odstup od pravé obruby či nepřesahovali do jízdního pruhu napravo od vás.
- Pokud je váš řadící pruh příliš úzký a míjení s automobilem by v něm nebylo bezpečné, zachovejte svůj minimální bezpečný odstup od pravého kraje jízdního pruhu a raději se v rámci šířky pruhu pohybujte více uprostřed, aby vás nemohl nikdo ohrozit.
- Pokud je váš řadící pruh příliš úzký, pro shodný směr není více souběžných pruhů a situace to umožňuje, můžete zvážit jízdu přímo po čáře sousedící s jízdním pruhem napravo od vás. Takto se pohybujte za předpokladu, že tím nebudete ohrožovat sebe ani ostatní a zároveň tak umožníte bezpečné míjení vás a motoristů.
- Pokud jsou řadící pruhy příliš dlouhé a případně též úzké a vy jedete výrazně pomaleji než ostatní vozidla, setrvejte raději déle při pravé straně vozovky a přeřadte se až později tak, abyste nikoho neohrozili a zároveň ostatní zbytečně neomezovali.
- Pokud se vám nepodaří včasné přeřazení do požadovaného řadícího pruhu nalevo od vás, neriskujte možné ohrožení sebe i ostatních rizikovým manévrem a raději bezpečně zpomalte či zastavte a poté proveďte nepřímé odbočení z boční ulice (viz výše) či pravé krajnice vozovky.

motoristé:

- Podle zvoleného směru si vyberte příslušný řadící pruh dle dopravního značení a co nejdříve do něj vjedte. Chovejte se zvýšeně opatrně a ohleduplně, pokud se v řadících pruzích pohybuje cyklista – průjezd zde pro něj není zdaleka tak jednoznačně určený jako pro vás.
- Umožněte cyklistům přeřazení nejen včas na začátku řadících pruhů, ale také v případě, že chce cyklista přejet mezi pruhy až později: v některých situacích je to totiž vhodnější pro všechny.
- Pokud před vámi jede cyklista ve stejném řadícím pruhu a nemůžete ho v rámci šířky pruhu bezpečně minout, můžete buď zpomalit a pokračovat za ním, nebo ho s bezpečným bočním odstupem zleva předjet, aniž byste přitom ohrozili ostatní vozidla v přilehlých pruzích.
- Pokud před vámi jede cyklista po čáře mezi řadícími pruhy, objíždějte ho s dostatečným bočním odstupem. Pohybuje se tak především proto, aby ostatní i vás zbytečně neomezoval. Pokud však vedle něj nezbyvá dostatek místa pro bezpečný boční odstup od vašeho vozidla, raději zpomalte a pokračujte za ním tak dlouho, dokud ho nebudete moci zvolna bezpečně minout.

VYHRAZENÉ ŘADÍCÍ PRUHY

- řadící pruhy určené pouze pro jízdní kola
 - bezpečné oddělení cyklistů a motoristů
 - na frekventovaných a vícepruhových komunikacích
- pro daný směr jízdy má cyklista svůj vlastní jízdní pruh
 - snazší vzájemné míjení jízdních kol a motorových vozidel
 - v hlavním dopravním prostoru před křižovatkou

Jak a do kterého jízdního pruhu se mám zařadit?

cyklista:

Podle zvoleného směru si vyberte příslušný řadící pruh dle dopravního značení: pokud je ve vašem směru vyhrazený jízdní pruh pro jízdní kola, použijte ho *, jinak jedte jízdním pruhem společně s ostatními vozidly. Pokud dále nepokračujete ve stejném jízdním pruhu, kterým jste přijeli, přejíždějte do zvoleného řadícího pruhu opatrně a předvídatelně, co nejdříve u jeho začátku **).

**) Je-li zřízen jízdní pruh pro cyklisty, stezka pro cyklisty nebo je-li na křižovatce s řízeným provozem zřízen pruh pro cyklisty a vymezený prostor pro cyklisty, je cyklista povinen jich užit. (ZÁKON 361/2000 Sb., § 57, odst. 1 **) Řidič, který při odbočování opouští průběžný pruh, musí co nejdříve vjet na odbočovací pruh, je-li vyznačen. (ZÁKON 361/2000 Sb., § 21, odst. 4)*

motorista:

Podle zvoleného směru si vyberte příslušný řadící pruh dle dopravního značení. Pokud ve vašem směru není také vyhrazený jízdní pruh pro jízdní kola, pohybujete se v něm společně s cyklisty. Umožněte cyklistům včasné přeřazení na začátku řadících pruhů. Pokud je mezi řadícími pruhy vyhrazený jízdní pruh v celé délce, můžete přes něj v rámci přeřazení přejet. Pokud však vyhrazený řadící pruh začíná až později, přejíždějte mezi jízdními pruhy ještě před jeho začátkem.

Proč v některém směru není vyznačený „můj“ řadící pruh?

cyklista:

Není vždy nutné vyznačení vyhrazených řadících pruhů pro cyklisty pro všechny směry, často to vzhledem k omezenému prostoru ani není možné. Zpravidla bývá vyhrazený pruh vyznačen pro přímý směr či levé odbočení, v závislosti na místních podmínkách.

motorista:

V závislosti na místních podmínkách je možné, že v daném směru není povolena další jízda motorových vozidel. Zároveň je zde z hlediska bezpečnosti a plynulosti provozu vhodnější, aby cyklisté pro tento směr jízdy nevyužívali shodný jízdní pruh společně s vámi.

ÚPRAVA PRŮJEZDU ŘADICÍMI PRUHY

- jízdní kola se pohybují řadicími pruhy jinak než ostatní vozidla
- výhodnější uspořádání společného provozu vozidel
- na frekventovaných a vícepruhových komunikacích
- pro daný směr jízdy cyklista projíždí jiným pruhem než ostatní
- plynulejší souběžný průjezd jízdních kol a motorových vozidel
- v hlavním dopravním prostoru před křižovatkou

Kterým řadicím pruhem mám projíždět?

cyklista:

Podle zvoleného směru si vyberte příslušný řadicí pruh dle dopravního značení: pokud je ve vašem směru umožněn průjezd jízdních kol jiným řadicím pruhem než ostatním vozidlům, využijte takto označený jízdní pruh. Před křižovatkou se raději v tomto pruhu zařadte mezi ostatní vozidla namísto pohybu vedle nich, pokud se vaše směry v křižovatce mohou křížit. Například při dovoleném přímém průjezdu jízdních kol řadicím pruhem pro pravé odbočení ostatních vozidel tak nejste nuceni projíždět dlouhý úsek mezi dvěma proudy vozidel, ale zůstáváte při pravé straně vozovky. V křižovatce pak nepodjíždějte vpravo odbočující vozidla, ale zařadte se mezi ně a pokračujte rovně.

motorista:

Podle zvoleného směru si vyberte příslušný řadicí pruh dle dopravního značení. Pokud je ve vašem jízdním pruhu povolený pohyb jízdních kol i pro jiný směr než vám, mohou zde cyklisté v křižovatce z tohoto společného jízdního pruhu pokračovat jinak než vy. Pokud například odbočujete vpravo v řadicím pruhu, kde je přímý průjezd dovolen pouze jízdním kolům, pohybujete se v něm společně s cyklisty jedoucími rovně i vpravo a nesmíte je ohrozit. Pokud se před křižovatkou blížíte k cyklistovi, nepředjíždějte ho a zařadte se zde raději za něj. Přijíždíte-li ke křižovatce v tomto jízdním pruhu společně vedle sebe, dáváte cyklistům přednost.

světelné křižovatky

- Při řízení provozu na křižovatkách se užívá zejména světelných signálů tříbarevné soustavy s plnými signály nebo se směrovými signály (ZÁKON 361/2000 Sb., § 70, odst. (1))

cyklisté i motoristé:

- červené světlo = „Stůj!“, žluté (oranžové) světlo = „Pozor!“, zelené světlo = „Volno“
- Při odbočování vpravo dáváte vždy přednost v pohybu chodcům a ostatním uživatelům.
- Při odbočování vlevo dáváte přednost všem, kteří se pohybují proti vám, pokud projíždíte na plný signál anebo vám svítí doplňková zelná šipka u signalizace s plnými signály.
- Při odbočování vlevo máte přednost v jízdě před všemi v protisměru v případě, že projíždíte na směrový signál anebo svítí zelený „Signál pro opuštění křižovatky“ v protilehlém rohu křižovatky.
- *podrobněji v Zákoně 361/2000 Sb., § 70, odst. (2)*
- Pokud se rozjíždíte do křižovatky jako první, dbejte zvýšené opatrnosti s ohledem na cyklisty, motoristy a ostatní, kteří projíždějí v jiných směrech a ještě včas nestihli opustit křižovatkou.
- Zvláště u rozlehlých a méně přehledných křižovatek nezapomínejte dávat přednost přecházejícím chodcům, přestože ve chvíli vašeho příjezdu již mohou mít červenou.

cyklisté:

- Při průjezdu světelnými křižovatkami dbejte zvýšené opatrnosti: světelná signalizace je zpravidla nastavena pro rychlosti motorových vozidel, zatímco vy se zde často pohybujete pomaleji – pro bezpečný průjezd se tedy především zaměřujte na to, abyste ji stihli včas bezpečně opustit.
- Naučte se předvídat, jak dlouho vám ještě bude svítit zelená (dle počtu, rychlosti a charakteru pohybu vozidel v křižovatce), a snažte se předjet situaci, že se přímo před vámi rozsvítí žluté světlo „Pozor!“. Pokud je ve shodném směru přechod pro chodce anebo tramvajová trať, můžete podle jejich signalizací lépe odhadnout pravděpodobnost, s jakou tato chvíle nastane – vždy však záleží na konkrétní situaci a křižovatce.
- Pokud se vám při příjezdu rozsvítí žluté světlo „Pozor!“, jste povinni zastavit před stopčárou. Nejméně příznivé je, pokud jste již příliš blízko, že zde nemůžete bezpečně zastavit. Smíte totiž pokračovat v jízdě jako motoristé, ale pokud jedete pomaleji, je zvláště u větších křižovatek velmi pravděpodobné, že je nestihnete včas opustit. Zachovejte klid a raději bezpečně zastavte co nejdříve tak, abyste nikoho neohrozili (reakční doba řidič-kolo je při brzdění kratší než řidič-automobil, vozidla mají naprosto jiné hybnosti). Poté se ihned přesuňte na takové místo, kde nebudete nikoho nevhodně omezovat a ze kterého budete moci bezpečně vyjždět a pokračovat v jízdě.
- Pokud jedete výrazně pomalu (např. v prudkém stoupání) a tušíte, že křižovatkou již nyní nestihnete bezpečně projet ani na zelenou, zpomalte včas tak, abyste nikoho neohrozili, a pozvolna přijedte k signalizaci, kde se ještě před vaším příjezdem rozsvítí žlutý signál.
- Pokud čekáte na zelenou jako první, zastavte před stopčárou. Pokud zde čekáte společně s motoristy a jízdní pruh není dostatečně široký, nestůjte vedle nich, ale vždy před vozidlem tak, aby o vás motorista věděl a nedošlo mezi vámi při rozjezdu ke kolizi.
- Pokud se při čekání na červený signál rozsvítí i žlutý, máte povinnost připravit se k jízdě. Pokud víte, že se rozjíždíte velmi pomalu a nikoho tím neohrozíte, začněte se rozjíždět již v tuto chvíli. Při signálu „Volno“ se tak začnete pohybovat a nebudete zbytečně omezovat ostatní za vámi.

motoristé:

- Pokud se blížíte ke světelné signalizaci, jede před vámi cyklista a rozsvítí se žlutý signál, předpokládejte, že zde cyklista zastaví. Neohrozte ho především nebezpečným objížděním.
- Pokud před vámi při čekání na zelenou stojí cyklista, vyčkejte jeho rozjezdu tak, jako by před vámi byl motorista ve vozidle. Buďte ohleduplní a neohrožujte ho, především se ho nesnažte okamžitě předjíždět.

okružní křižovatky

cyklisté i motoristé:

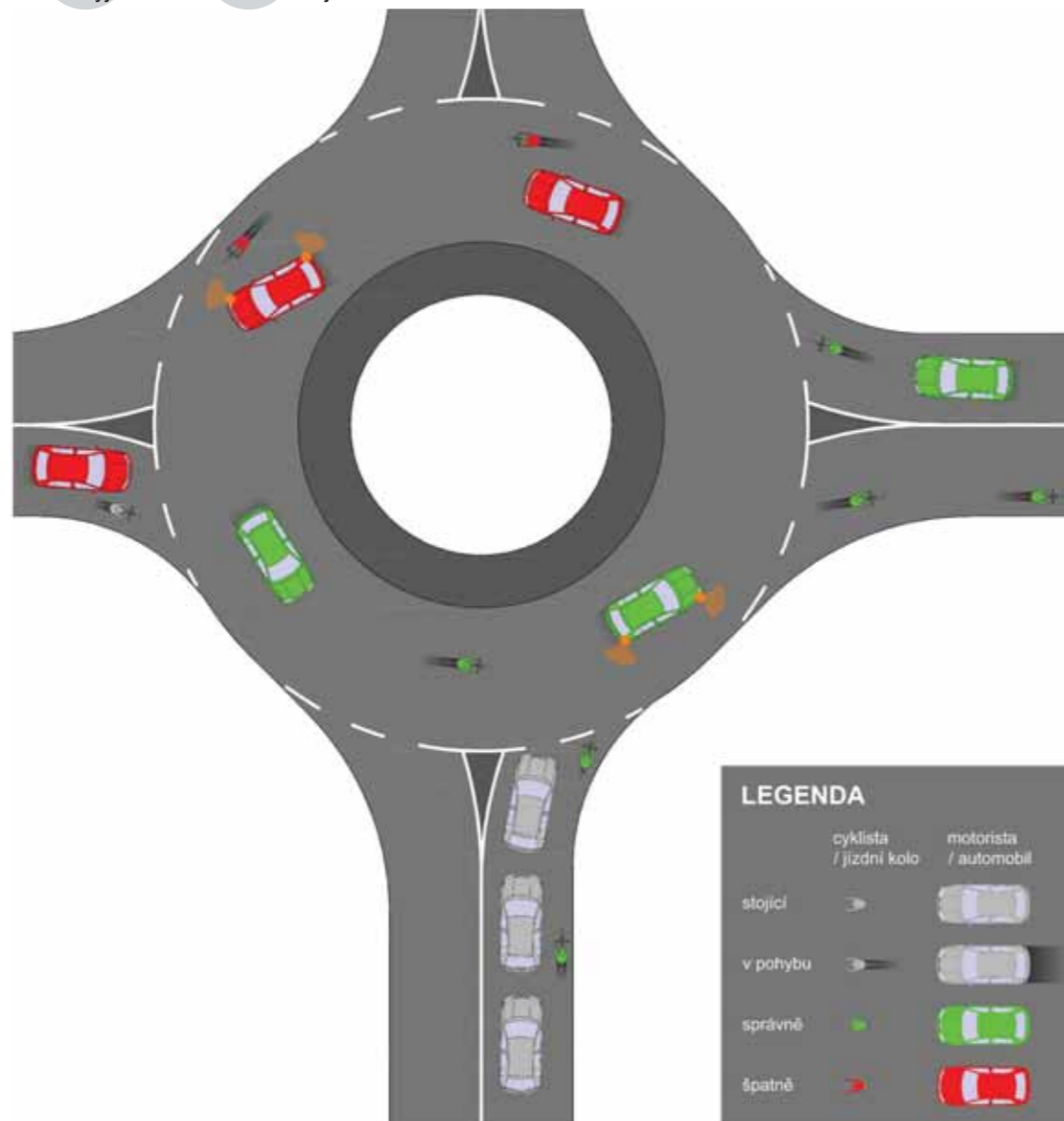
- Řidič vjíždějící na kruhový objezd musí dát přednost v jízdě vozidlům jedoucím po kruhovém objezdu (ZÁKON 361/2000 Sb., § 22, odst. 5)

cyklisté:

- Způsob vašeho průjezdu okružní křižovatkou závisí především na její velikosti, šířce a počtu jízdních pruhů.
- Pokud jsou jízdní pruhy relativně úzké a kruhový objezd spíše menší až střední velikosti, zařadte se mezi ostatní vozidla a křižovátku projíždějte tak, aby se vás nikdo nemohl pokoušet objíždět.
- Pokud jsou jízdní pruhy relativně široké a kruhový objezd spíše většího poloměru, projíždějte křižovatkou souběžně s motoristy při zachování dostatečného bezpečného odstupu. Dávejte však zvýšený pozor na nepozorné řidiče především u výjezdů z kruhového objezdu.

motoristé:

- Vždy se velmi pozorně rozhlédněte, abyste cyklisty nepřehlédli a neohrozili.
- Pokud jede cyklista přímo před vámi, nesnažte se ho objíždět, ale jeďte s dostatečným odstupem za ním: je to tak nejbezpečnější i nejplynulejší způsob průjezdu pro všechny.
- Pokud cyklistu dojíždíte a jede vedle vás, můžete ho minout pouze za předpokladu, že pokračujete dále v objíždění po kruhovém objezdu. V žádném případě neohrožujte cyklistu tím, že se ho budete snažit předjet a následně poté odbočit, čímž překřížíte jeho jízdní dráhu.
- Rychlost jízdního kola v žádném případě nepodceňujte. V okružní křižovatce může být vzhledem ke svým jízdním vlastnostem rychlejší než automobil.

NEPŘÍMÉ LEVÉ ODBOČENÍ

- odbočení vlevo realizováno nadvkrát („tah koněm“)
- bezpečnější, ale pomalejší forma levého odbočení
- na frekventovaných a vícepruhových komunikacích

- cyklista zůstává stále napravo od projíždějících vozidel
- vhodnější především pro pomaleji jedoucí cyklisty
- zpravidla v hlavním dopravním prostoru

Kde mám zastavit?

cyklista:

Po vyjetí napravo od přímého směru jízdy zastavte na označeném místě před stopčarou. Ta je zpravidla umístěna kolmo na váš původní směr jízdy. Ve stísněných prostorových poměrech zůstáváte při zastavení v původním přímém směru. Pokud je vpravo od původního směru boční komunikace, dbejte zvýšené opatrnosti s ohledem na přijíždějící vozidla.

motorista:

Pokud přijíždíte k vyznačenému místu pro nepřímé levé odbočení cyklistů na křižovatce bez světelné signalizace, zastavujte tak, abyste neohrozili a pokud možno neomezili cyklisty.

Kdy se mám rozjíždět?

cyklista:

Na křižovatce bez světelné signalizace vyjíždějte z označeného místa ve chvíli, kdy jste si jisti, že komunikaci bezpečně přejeďte. V případě signalizované křižovatky vyčkejte příslušného signálu „Volno“ (v Praze zatím takto upravená světelná křižovatka není).

motorista:

Pokud je na vyznačeném místě čekající cyklista, vyčkejte jeho rozjezd tak, jako by před vámi byl motorista ve vozidle. Pokud je tento prostor prázdný a situace v provozu umožňuje průjezd křižovatkou, můžete přes označené místo projet.

Proč je někdy prostorů pro cyklisty několik?

cyklista:

Pokud jsou před křižovatkou řadící pruhy, zařadte se stejně jako motoristé včas do příslušného jízdního pruhu pro daný směr jízdy. Jestliže je pro stejný směr více jízdních pruhů, využijte ten nejvíce vpravo. Až dojedete ke světelné signalizaci, použijte ten vyhrazený prostor, který je přímo před vámi. Nepřejíždějte mezi vyhrazenými prostory až přímo před křižovatkou.

motorista:

Pokud jsou před křižovatkou řadící pruhy, využívají je cyklisté stejně jako vy – umožněte jim tedy včasné přeřazení. Jestliže je pro stejný směr více jízdních pruhů, využívají cyklisté ten nejvíce vpravo. V rámci tohoto pruhu pak mohou cyklisté pokračovat až k vyhrazenému prostoru.

Kdy se mám rozjíždět?

cyklista:

Rozjíždějte se do křižovátky ve chvíli, kdy se rozsvítí signál „Volno“. Buďte ohleduplní a neomezujte motoristy bezdůvodně pomalým rozjezdem, připravte se k okamžitému rozjezdu již při žlutém signálu „Pozor!“.

motorista:

Pokud je ve vyhrazeném prostoru čekající cyklista, vyčkejte jeho rozjezdu tak, jako by před vámi byl motorista ve vozidle. Buďte ohleduplní a neohrožujte jakkoliv cyklisty, především se je nesnažte okamžitě předjet. Pokud je prostor pro cyklisty prázdný, rozjíždějte se do křižovátky na signál „Volno“.

Má pro mě prostor pro cyklisty nějaký význam, pokud přijíždím na zelenou?

cyklista:

Prostor pro cyklisty plní svou funkci pouze ve chvíli, kdy v něm zastavíte na červenou a čekáte na zelenou. Pokud křižovatkou pouze projíždíte, chovejte se stejně jako na světelné signalizaci bez opatření pro cyklodopravu - pro včasné opuštění křižovátky máte stejné podmínky jako motoristé.

motorista:

Pokud je prostor pro cyklisty volný (žádný cyklista se zde právě nerozjíždí do křižovátky), nemá pro Vás toto místo žádný další význam. Pokud se však na světelné signalizaci rozsvítí žluté světlo „Pozor!“ a jede před vámi cyklista, který již nestihne křižovatkou projet, předpokládejte, že zastaví právě na tomto místě.

- směrové značení průjezdu územím
- usnadňuje cyklistům orientaci
- neurčuje dopravní režim

- vyznačena směrovým svislým dopravním nebo turistickým značením, v městském prostředí může být doplněno i vodorovné značení
- účelně spojuje místa, mezi nimiž lze předpokládat cyklistickou dopravu, a měla by procházet koridorem s kvalitně vyřešenou infrastrukturou pro jízdu na kole
- může být vedena téměř v jakémkoliv dopravním prostředí: po pěšině v lese či parku, po cyklostezce, pěší zónou, obytnou zónou, klidnou ulicí, ale i po městské třídě (např. v cyklopruhu) či po silnici spojující sídla na předměstí

Používání pražských cyklotras

Cíle na směrovkách

Z hlediska orientace cyklisty – uživatele jsou cíle uváděné na směrovém dopravním značení daleko významnější než čísla tras. Systém cyklotras proto užívá hierarchicky strukturovaný systém cílů, které jsou systematicky uváděny na značení v terénu.

Způsob číslování

Systém číslování cyklotras je obdobný jako systém číslování silnic v ČR a vychází ze zvyklosti pražského číslování domů orientačními čísly (po proudu Vltavy / od Vltavy, lichá vlevo). Pro odlišení od zavedeného systému cyklotras KČT je zvoleno písmeno A (identifikační znak Prahy), následovaný jedno až čtyřmístným číslem cyklotrasy.

Systém pražských cyklotras

Páteřní cyklotrasy (I. třída)

- Základní kostra cyklistické dopravy v Praze. Slouží především pro dálkové vztahy uvnitř města i pro spojení se středočeským regionem. Zajišťují dopravní i rekreační funkci.
- Pokud možno sledují přirozené linie terénu, což umožní sklonově příznivý průběh. Mohou být vedeny též významnými urbanistickými osami území.
- Označování páteřních cyklotras a jejich charakteristika:

skupina	základní směr	charakteristika
Vltava	po proudu Vltavy (od jihu na sever)	Páteř systému - cyklotrasy podél Vltavy: levobřežní (A 1) a pravobřežní (A 2).
Radiály	od Vltavy (na západ / východ)	Navazují na trasy podél Vltavy, vedeny především podél potoků, případně po hřebenech. Na levém břehu Vltavy jsou označovány A 1X, na pravém břehu Vltavy A 2X (X je pořadové číslo po proudu Vltavy). V případě přechodu Vltavy je upřednostněna cyklotrasa s nižším označením.
Tangenty	jih – sever (souběžné s Vltavou)	Propojují systém páteřních tras. Tangenty na levém břehu Vltavy jsou označovány A 3X, na pravém břehu Vltavy A 4X (X je pořadové číslo ve směru od Vltavy).
Pražské kolo	okružní	Okružní cyklotrasa č. 8100 „Pražské kolo“, která však územím města prochází pouze ve východní a jižní části. Na východním okraji zajišťuje funkci tangenty. Cyklotrasa je na území Prahy evidována jako cyklotrasa A 50.

Hlavní cyklotrasy (II. třída)

- Rozšiřují síť páteřních cyklotras. Slouží především dopravní funkci.
- Zahnují hlavní osy obsluhy území a vzájemná propojení městských částí. Sledují urbanistické osy, významné linky veřejné dopravy a další směry s vysokou potenciální poptávkou po cyklistické dopravě.
- Označovány jsou trojmístným číslem ve tvaru A RRX (RR je číslo nejbližší radiály proti proudu Vltavy, X je rozlišovací číslo). Tangenty nemají na číslování hlavních cyklotras vliv. Rozlišovací čísla se volí tak, aby navazující hlavní trasy měly toto číslo shodné (v rámci možností se zachovává číslování od řeky).
Příklad: všechny pravobřežní hlavní trasy mezi radiálami A 21 (Modřanská rokle) a A 22 (Kunratický potok) mají číslo ve tvaru A 21X.

Doplňkové a místní cyklotrasy (III. a IV. třída)

- Slouží k plošné obsluze území, zajišťují napojení na celoměstskou síť. Zahnují také čistě rekreační trasy s minimálním dopravním významem. Doplnkové a místní cyklotrasy jsou v kompetenci městských částí, které zajišťují i jejich realizaci. V případě významných městských koridorů jsou řešeny i na celoměstské úrovni.
- Označovány jsou čtyřmístným číslem ve tvaru A RRXX (RR je číslo nejbližší radiály proti proudu Vltavy, XX je rozlišovací číslo). Systém je obdobný jako u hlavních cyklotras. Číslo jsou pouze evidenční, jejich používání na směrovkách se nepředpokládá.

Cykloturistické trasy

- Dalšími kategoriemi jsou cykloturistické trasy (dálkové i místní), které většinou využívají stop cyklotras městského systému. Jejich vedení a vyznačení v terénu je v různém stádiu – od vyznačených úseků přes připravované až po plánované.

dálkové cykloturistické trasy:

- EuroVelo (Prahou procházejí EV4 a EV7)
- Zelené cesty (Greenways – nejznámější je Praha–Vídeň)
- cyklotrasy Klubu českých turistů (např. č. 2 ve směru Děčín)

místní cykloturistické trasy:

- výletní trasy pro pěší a cyklisty v okolí Kolovrat
- „Okruh za prací a zábavou“ na Praze 13
- „Kbelský okruh“ a další

PROSTOR PRO CYKLITY

- předsunutá stopčára pro cyklisty na světelné křižovatce
- cyklista čeká na zelenou zcela vpředu a rozjíždí se do křižovatky první pro čekajícího motoristu je cyklista dobře viditelný
- během čekání je cyklista více chráněn před emisemi a prachovými částicemi
- při běžném rozjezdu bývá jízdní kolo a motorové vozidlo srovnatelně rychlé
- integrační prvek cyklistické infrastruktury v hlavním dopravním prostoru

Kde mám zastavit?

cyklista:

Zastavujete přímo ve vyhrazeném prostoru pro cyklisty (*), tj. mezi oběma stopčarami na ploše s piktogramem jízdního kola, která je zpravidla červeně podbarvená.

motorista:

Zastavujete před první (hlavní) stopčarou a nezasahujete svým vozidlem do prostoru pro cyklisty. Nezasťavujete u kraje jízdního pruhu, abyste neblokovali možný průjezd cyklistů.

*) „Prostor pro cyklisty“ (č. V 19), který vyznačuje prostor určený pro cyklisty čekající na světelný signál „Volno“. (VYHLÁŠKA 30/2001 Sb., § 23, písm. h)

Jak se cyklista dostane do prostoru pro cyklisty?

cyklista:

K vyhrazenému prostoru pro cyklisty můžete projíždět podél stojících či pomalu jedoucích vozidel (*), pokud nepřijíždíte ke křižovatce se signálem „Stůj“ jako první. Podél vozidel projíždějte se zvýšenou opatností, abyste předešli případné kolizi - někteří motoristé vás nemusí včas zaregistrovat.

motorista:

Cyklisté mohou na jízdních kolech projíždět kolem vašeho vozidla. Zařadte se tedy v rámci jízdního pruhu tak, abyste jim nebránili v průjezdu. Při rozjíždění, přejíždění mezi jízdními pruhy či otevírání dveří se chovejte předvídatelně a vždy sledujte dopravní situaci kolem vás (především ve zpětných zrcátkách).

*) Pohybují-li se pomalu nebo stojí-li vozidla za sebou při pravém okraji vozovky**), může cyklista jedoucí stejným směrem tato vozidla předjíždět nebo objíždět z pravé strany po pravém okraji vozovky nebo krajnici**), pokud je vpravo od vozidel dostatek místa; přitom je povinen dbát zvýšené opatnosti. (ZÁKON 361/2000 Sb., § 57)

**) Na pozemní komunikaci se jezdí vpravo, a pokud tomu nebrání zvláštní okolnosti, při pravém okraji vozovky, pokud není stanoveno jinak. (ZÁKON 361/2000 Sb., § 11 odst.1)

společně s veřejnou dopravou

- nejčastěji s tramvaji
- se značením ve vozovce i bez něj

Jak se zde mohu pohybovat, na co dát pozor?

cyklista:

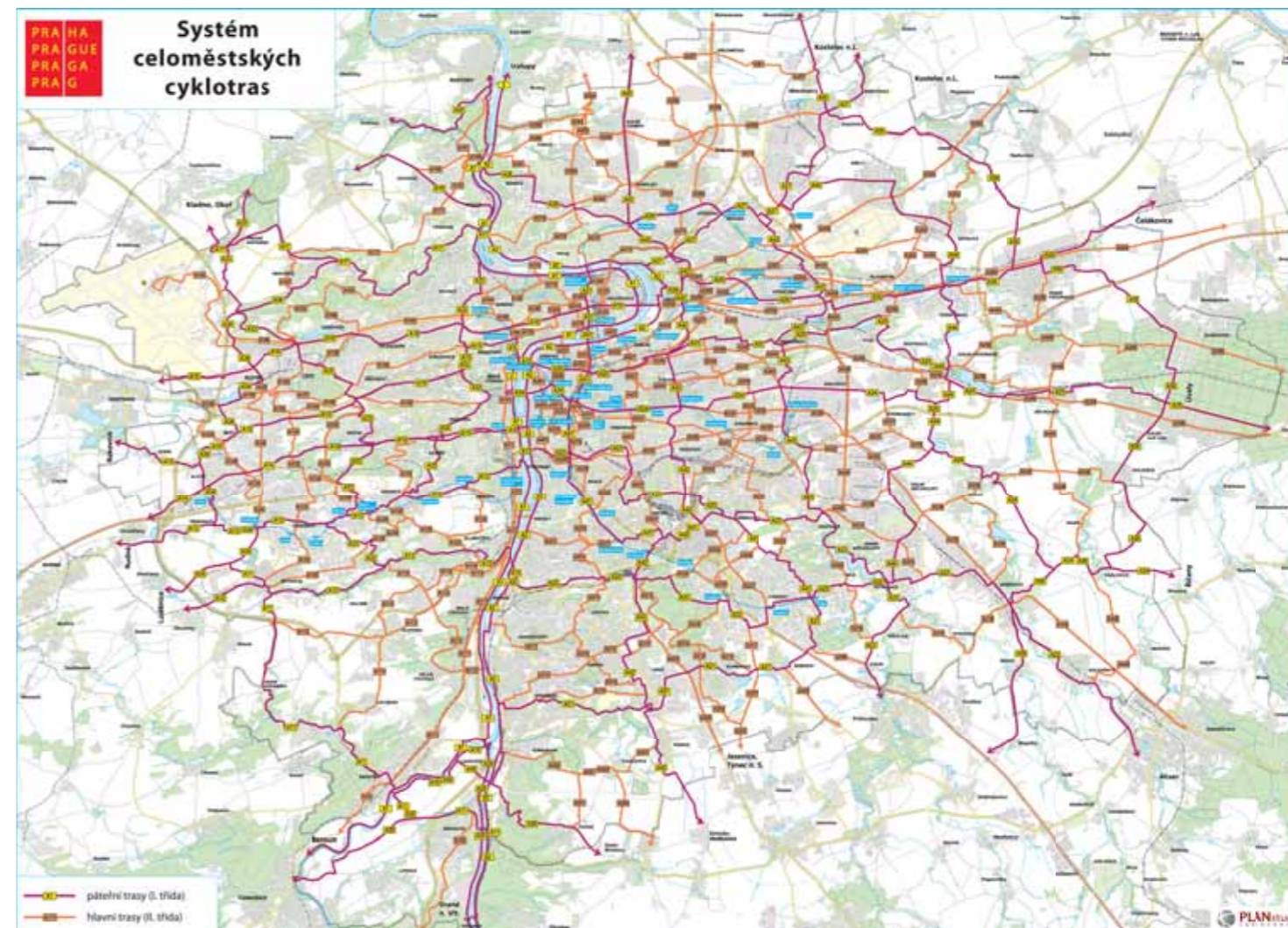
Pohybujte se jako při jízdě po běžné komunikaci. Na obousměrný provoz jsou zde motoristé i chodci zvyklí především díky vozidlům veřejné dopravy, opatrní buďte především na velmi nepozorné jedince. Vozidla veřejné dopravy neomezujte zbytečně pomalou jízdou, raději jim uvolněte průjezd a pokračujte až za nimi. Neohrožujte sami sebe ani ostatní jízdou mezi tramvajovou tratí a zaparkovanými vozidly či obrubou v prostorově stísněných podmínkách, pohybujte se raději mezi kolejnicemi.

motorista:

Pohybujte se jako při jízdě po běžné komunikaci, v opačném směru však jezdí pouze veřejná doprava a cyklisté. Pokud tedy přejíždíte protisměrnou část vozovky, rozhlížejte se pozorněji – pokud byste se zaměřili pouze na velká vozidla, mohli byste cyklistu přehlédnout. To platí nejen v křižovatkách, ale i v případě parkování při levé straně vozovky.

chodec:

Před vstupem do vozovky se velmi pozorně rozhlédněte: nezaměřujte se pouze na velké tramvaje či autobusy, ale i na cyklisty, kteří nemusejí být tak nápadní. Unáhleným vstupem do vozovky ohrožujete sebe i ostatní.

odděleně mimo vozovku

- zpravidla oddělená stezka na chodníku;
- podrobný popis v části „CYKLOSTEZKY“

Vývoj pražských cyklotras

- Vývoj systému cyklotras v Praze lze sledovat od roku 1993, kdy Rada hl. m. Prahy schválila Koncepti základního systému cyklistických tras na území hl. m. Prahy. Tato síť městských páteřních cyklotras v délce cca 400 km se stala v roce 1999 základem sítě cyklotras obsažené v Územním plánu Prahy.
- Dalším krokem bylo usnesení Rady hl. m. Prahy v roce 2003, které uložilo zohledňovat cyklistickou dopravu při výstavbě a rekonstrukcích silničních komunikací. Rozvoj cyklistické dopravy je obsažen i v Koncepti dopravy hl. m. Prahy, přijaté Zastupitelstvem v roce 1996 – jeden z hlavních úkolů stanoven nárůst objemu cyklistické dopravy na několiknásobek.
- V roce 2006 byl Radou hl. m. Prahy projednán nový systém cyklotras, který je základem ucelené sítě cyklistické infrastruktury pro dopravní i rekreační cyklisty.

Do roku 2006 byly cyklotrasy v Praze označovány dle dvou základních systémů:

- trasy zařazené KČT (Klub českých turistů) do celorepublikového systému:
 - označeny systémem čísel KČT (1, 2, 3, 11, 14, 201, 0078...)
- místní trasy:
 - městského systému – označeny písmennými kódy (ÚJ-BR, ŘE-HL...)
 - oblastního systému – označeny dalšími systémy značení (A, III).

Tento stav měl řadu nevýhod:

- význam cyklotras z hlediska KČT často neodpovídal významu cyklotras pro město
- systém nepočítal s dostatečně hustou sítí tras
- uzavíral cyklotrasy označením (např. MO-BR = Modřany-Braník by obtížně pošlo prodloužení na Zbraslav)
- označení a jejich zkratky jsou nejednoznačné a bez znalosti neposkytují informaci (např. ZÁ-ZB = Závist-Zbraslav je ve skutečnosti lokální spojka Zbraslav-nádraží – Zbraslav-Buda)

Nový systém cyklotras je přehlednější (pro uživatele i pracovní) a dostatečně otevřený pro postupné úpravy a doplnění. Aktualizace probíhají na základě prověřovacích studií, vypracovaných generelů cyklistické dopravy jednotlivých městských částí, rozvoje výstavby i vývoje poptávky a možností uplatnění poznatků a postupů běžných v zemích s rozvinutou cyklistickou dopravou.

Cílem je napomáhání rozvoji cyklistické dopravy, vychází se přitom ze zásady plánování nabídky a zahrnutí obou funkcí cyklistické dopravy (dopravní i rekreační). Uplatňovaná koncepce cyklotras v Praze vychází z aktuálních poznatků i z platných norem a předpisů (zejména ČSN 73 6110 Navrhování místních komunikací a TP 179 Navrhování komunikací pro cyklisty):

- „Návrh cyklistické dopravy je nedílnou součástí řešení dopravní soustavy obce a má být především plánováním nabídky pro rozvoj této dopravy. Pro cyklistickou dopravu má být v obci vytvořena ucelená síť, která umožní plošnou dopravní obsluhu a kvalitní spojení potenciálních zdrojů a cílů, včetně širších regionálních vazeb“ (ČSN 73 6110 - čl. 10.4.1.2)
- Základní zásady pro navrhování sítě cyklotras obsažené i v TP 179: ucelenost a srozumitelnost sítě, přímé spojení potenciálních zdrojů a cílů, atraktivita, bezpečnost

Samotné dopravní úpravy a s tím související realizace cyklotras jsou výrazně omezeny komplikující se dopravou v klidu v oblasti širšího centra města a majetkovými poměry ve stopách plánovaných cyklotras.

- vyhrazené jízdní pruhy jsou základním integračním opatřením cyklodopravy
- zvyšují ochranu cyklistů při průjezdu hlavním dopravním prostorem
- optimalizují plynulost jízdy motorových i bezmotorových vozidel
- obdoba vyhrazeného jízdního pruhu pro autobusy
- nejčastěji na městských třídách a významných ulicích

s vyhrazeným jízdním pruhem

- se směrovými šipkami s piktogramy jízdního kola
- pruh zpravidla červeně podbarven v celé délce či v kratších úsecích

Jak se zde mohu pohybovat?

cyklista:

Pokud projíždíte ve směru shodném s ostatními vozidly, pohybujte se společně s nimi v pravé části vozovky. Pokud jedete ve směru opačném než ostatní vozidla, využijte vyhrazeného jízdního pruhu pro cyklisty. Jeďte přiměřenou rychlostí s ohledem na skutečnost, že někteří motoristé či chodci ještě tuto úpravu provozu nemají zcela zažitou.

motorista:

Pohybujte se přiměřenou rychlostí napravo od protisměrného vyhrazeného jízdního pruhu a nezajíždějte do něj. Pouze v případě nutnosti objíždění překážky, odbočování či manévru při parkování je možné vyhrazený pruh přejíždět. Cyklisty přitom nesmíte ohrozit a neměli byste je ani omezit. V tomto pruhu nesmíte zastavit a stát.

Na co si mám dát pozor především?

cyklista:

Pokud jedete ve směru opačném než ostatní vozidla, dávejte zvýšený pozor především v oblasti křižovatek. Přestože je na komunikaci vyznačen vyhrazený jízdní pruh pro cyklisty, někteří motoristé nemusejí dostatečně dobře a včas předjímat trasu vašeho možného příjezdu a výjezdu. Tyto směry pohybu jim totiž nejsou umožněny a sami ještě nemusejí být na provoz cyklistů dostatečně zvyklí. Pohybujte se zde proto raději pomaleji a opatrněji než při jízdě ve směru společném s ostatními vozidly.

motorista:

Především v oblasti křižovatek nezapomínejte, že se cyklisté mohou pohybovat i v jiných směrech než vy. Proto při vjíždění i vyjíždění do těchto ulic dbejte zvýšené opatrnosti, především neohrožujte cyklisty příliš rychlou jízdou, respektujte přednost zprava a nepřejíždějte do vyhrazeného jízdního pruhu. Nezapomínejte na jednosměrnost vyhrazeného pruhu – cyklisté jedoucí ve vašem směru sdílejí jízdní pruh společně s vámi.

chodec:

Nezapomínejte se rozhlédnout na obě strany před vstupem do vozovky. Díky vyznačenému pruhu ve vozovce lépe vnímáte samotný pohyb cyklistů. Tento vyhrazený jízdní pruh však není shodný se směrem pohybu ostatních vozidel. Na přechodu pro chodce máte sice přednost, ale nesmíte přitom cyklistu ohrozit.

- obousměrný provoz cyklistů
- jednosměrný průjezd ostatních vozidel
- běžná uliční síť

- zajištění průjezdnosti území pro cyklisty
- zábrana pro nežádoucí průjezdnou motorovou dopravu
- vyrovnaná dopravní obslužnost území

bez vyhrazeného jízdního pruhu

- pouze svislým dopravním značením
- snížená maximální povolená rychlost (do 30 km/h)

Jak se zde mohou pohybovat?

cyklista:

Pro oba směry se pohybujete ve vozovce ve společném provozu s ostatními vozidly. Jedte přiměřenou rychlostí s ohledem na skutečnost, že někteří motoristé či chodci ještě tuto úpravu provozu nemají zcela zažitou. S motoristy se míjejte ohleduplně.

motorista:

Pohybujte se v pravé části vozovky přiměřenou rychlostí, nejvýše však 30 km/h či méně v souladu s maximální povolenou rychlostí. Ta je definována dopravním značením buď lokálně nebo v rámci širší zóny. Cyklisty přitom nesmíte ohrozit a neměli byste je ani omezit.

Na co si mám dát pozor především?

cyklista:

Pokud jedete ve směru opačném než ostatní vozidla, dávejte zvýšený pozor především v oblasti křižovatek obdobně jako u jednosměrek s protisměrným vyhrazeným pruhem. Vozidla zde sice mají zpravidla jezdit ještě pomaleji, ale trasa vašeho protisměrného pohybu zde není názorně viditelná. Zvláštní pozornost věnujte chodcům: mnoho z nich při vstupu do vozovky může vnímat jen opačný hlavní směr a mohou vám vejít přímo do cesty.

motorista:

Především v oblasti křižovatek nezapomínejte, že se cyklisté mohou pohybovat i v jiných směrech než vy a navíc ve stejné části vozovky společně s vámi oproti situaci s protisměrným vyhrazeným pruhem. Cyklisty v protisměru míjejte zvláště opatrně a ohleduplně, nebojte se výrazně zpomalit.

chodec:

Nezapomínejte se rozhlédnout na obě strany před vstupem do vozovky. Pokud neočekávaně vstoupíte před jedoucí jízdní kolo, ohrožujete tím sebe i cyklistu. Jestliže si nejste naprosto jisti jednosměrností provozu v dané ulici, rozhlízejte se raději vždy na obě strany.

komunikace s vyznačeným cyklopruhem

- přerozdělení hlavního dopravního prostoru oddělením provozu jízdních kol a ostatních vozidel
- vyhrazený jízdní pruh pro cyklisty je vyznačen vodorovným i svislým dopravním značením
- šířka vyhrazeného pruhu je minimálně jeden metr + bezpečnostní odstup

Kudy a jak mohu projet?

cyklista:

Pohybujte se ve „svém“ vyhrazeném jízdním pruhu pro cyklisty, který vám usnadňuje průjezd hlavním dopravním prostorem oddělením od motoristů. V křižovatkách máte přednost v jízdě zachovanou shodně s motoristy. Vyjždět z cyklopruhu můžete v případě odbočování, předjíždění jiného cyklisty či s ohledem na aktuální stav provozu a komunikace (například při objíždění překážky či nepříznivých klimatických podmínkách). Chovejte se přitom opatrně a předvídatelně, především s ohledem na motoristy jedoucí za vámi a souběžně s vámi.

motorista:

Pohybujte se v jiném než vyhrazeném jízdním pruhu, cyklopruhem neprojíždějte. Můžete do něj vjet pouze v odůvodněných případech, například při odbočování či objíždění překážky. Nesmíte přitom omezit ani ohrozit cyklistu, který cyklopruhem projíždí. V případě, že cyklista odbočuje vlevo, objíždí překážku či předjíždí cyklistu, umožněte mu přefázení do vašeho jízdního pruhu.

(1) Je-li zřízen jízdní pruh pro cyklisty, stezka pro cyklisty nebo je-li na křižovatce s řízeným provozem zřízen pruh pro cyklisty a vymezený prostor pro cyklisty, je cyklista povinen jich užívat (ZÁKON 361/2000 Sb., § 57)

(1) Je-li vyznačen jízdní pruh dopravní značkou „Vyhrazený jízdní pruh“ (dále jen „vyhrazený jízdní pruh“) pro určitý druh vozidel, platí pro řidiče ostatních vozidel obdobně § 13 odst. 2, a je-li vyhrazený jízdní pruh vyznačen na tramvajovém pásu, též § 21 odst. 7. (ZÁKON 361/2000 Sb., § 14)

(2) Na tramvajový pás v úrovni vozovky se smí v podélném směru vjet jen při objíždění, předjíždění, odbočování, otáčení, vjíždění na pozemní komunikaci, nebo vyžadují-li to zvláštní okolnosti, například není-li mezi tramvajovým pásem a okrajem vozovky dostatek místa; tramvajový pás zvýšený nad nebo snížený pod úroveň vozovky nebo od vozovky jinak oddělený například obrubníkem se smí přejíždět jen příčně, a to na místě k tomu přizpůsobeném. Při vjíždění na tramvajový pás nesmí řidič ohrozit ani omezit v jízdě tramvaj. (ZÁKON 361/2000 Sb., § 13)

(2) Přejíždí-li řidič vozidla, pro které je vyhrazen jízdní pruh, z vyhrazeného jízdního pruhu do přilehlého jízdního pruhu, řidič vozidla jedoucí v tomto pruhu mu to musí umožnit snížením rychlosti jízdy, popřípadě i zastavením vozidla. Řidič vozidla ve vyhrazeném jízdním pruhu je povinen dávat znamení o změně směru jízdy a nesmí ohrozit řidiče ostatních vozidel (ZÁKON 361/2000 Sb., § 14)

(3) Jede-li vozidlo, pro které je vyhrazen jízdní pruh, ve vyhrazeném jízdním pruhu nebo tramvaj jinou rychlostí než ostatní vozidla jedoucí stejným směrem, nejde o vzájemné předjíždění. (ZÁKON 61/2000 Sb., § 14)

Mohu v cyklopruhu zastavit?

cyklista:

V cyklopruhu nesmíte zastavit a stát, jestliže to není nezbytně nutné při nepřímém levém odbočení nebo v případě, že sestupujete z jízdního kola mimo vozovku, například na chodník. Nesmíte přitom ohrozit ani omezit ostatní, především cyklisty.

motorista:

V cyklopruhu nesmíte zastavit a stát – omezujete a ohrožujete tím především cyklisty, resp. bezpečnost a plynulost provozu vůbec. Budte proto ohleduplní a zastavujte jinde.

(1) Řidič nesmí zastavit a stát i) ve vyhrazeném jízdním pruhu (ZÁKON 361/2000 Sb., § 27)

Jak mohu odbočovat?

cyklista:

Pokud chcete odbočit vlevo, ale vyhrazený jízdní pruh je vyznačen pouze přímým směrem, můžete se přefadit z cyklopruhu do levého jízdního pruhu. Chovejte se přitom opatrně a předvídatelně: dejte včas znamení o změně směru jízdy a ujistěte se, že motoristu za vámi neohrozíte. Pokud nechcete odbočovat vlevo přímo s motoristy, vyjedte napravo od cyklopruhu a zastavte tak, abyste nikoho neohrozili a zároveň nepřekáželi přímo jedoucím či vpravo odbočujícím cyklistům a motoristům. Poté přejíždějte komunikaci přímo (nakolmo). Při odbočování vpravo buďte především ohleduplní k chodcům (mají přednost).

motorista:

Pokud odbočujete vpravo, dáváte přednost v jízdě souběžně jedoucím cyklistům ve vyhrazeném pruhu. Zatímco vy zpomalujete, cyklisté se pohybují stále stejnou rychlostí. Proto se před vjetím do cyklopruhu velmi pečlivě ujistěte, zda se v něm cyklista zrovna nepohybuje. Pokud cyklistu právě dojíždíte, nenajíždějte před něj a odbočujte až za ním. Pokud odbočujete vlevo, dáváte přednost všem protijedoucím vozidlům, včetně jízdních kol ve vyhrazených pruzích.

Řidič odbočující vpravo musí dát přednost v jízdě vozidlům jedoucím ve vyhrazeném jízdním pruhu, pro něž je tento jízdní pruh vyhrazen. Tam, kde je povolena jízda podél tramvaje vlevo, musí dát přednost v jízdě i tramvaji (ZÁKON 361/2000 Sb., § 21)

Jak se mám chovat u parkovacích stání?

cyklista:

Dbejte zvýšené opatrnosti, především s ohledem na možnost otevření dveří automobilů. Jezděte proto blíže souběžnému jízdnímu pruhu u levé přerušované čáry a zachovávejte tak bezpečný odstup od parkujících vozidel – ten bývá v některých případech i vyznačen druhou přerušovanou čarou ve vozovce. Cyklopruh vám i ostatním názorně „podkresluje“ koridor vašeho pohybu, případnou neopatrnost motoristů či spolujezdců však pouze snižuje, úplně zabránit jí nemůže. Pokud chce motorista právě zaparkovat či vyjet, buďte ohleduplní a umožněte mu to objetím, zpomalením či zastavením.

motorista:

Parkujte co nejbliže k pravému okraji vozovky, rozhodně nezasahujte svým vozidlem do cyklopruhu ani přes čaru ohraničující parkování – mezi cyklopruhem a parkovacím místem tím zachovávejte bezpečnostní odstup. Před otevřením dveří při vystupování z vozidla se nejprve ujistěte, zda právě nepřijíždí cyklista. Totéž platí i pro spolujezdcе a při nastupování do vozidla.

(1) Otevírat dveře nebo boční stěny vozidla, jakož i nastupovat do vozidla nebo vystupovat z něho se smí jen tehdy, není-li tím ohrožena bezpečnost nastupujících nebo vystupujících osob ani jiných účastníků provozu na pozemních komunikacích. (ZÁKON 361/2000 Sb., § 26)

Jak se mám chovat v oblasti autobusových zastávek?

Odpověď a další podrobnosti najdete v kapitole „bus+cyklopruhy“

přejezd pro cyklisty

- označen svislou značkou IP 7 a vodorovným značením V 8
- obousměrný či jednosměrný provoz
- nepřerušovaný pohyb cyklistů po stezce pro cyklisty či stezce pro chodce a cyklisty

cyklisté:

Přejezd bez světelné signalizace vám pouze umožňuje příčné přejetí přes komunikaci, ale musíte na něm dávat přednost všem vozidlům, která se po ní pohybují. Před vjezdem do vozovky proto zpomalte tak, abyste se bezpečně ujistili, že nikoho neohrozíte. V případě nutnosti zastavte a počkejte. Na obousměrném přejezdu se pohybujte vpravo. Přejezd se světelnou signalizací vám umožňuje vjet do vozovky pouze na zelený signál „Volno“ při zapnuté světelné signalizaci. Za této situace sice máte přednost v jízdě, ale pohybujte se přitom přiměřenou rychlostí, aby vás odbočující motoristé mohli včas zaregistrovat. Pokud během jízdy po přejezdu padne červená, pokračujte dále až na jeho konec ke světelnému návěstidlu. Je-li uprostřed přejezdu dělicí ostůvek bez návěstidla a jedete příliš pomalu, raději zde zastavte a počkejte na další zelenou. Při vypnuté signalizaci platí pravidla pro přejezd bez signalizace.

chodci:

Nesmíte se zde pohybovat, pokud to není nezbytně nutné při obcházení či jiných odůvodněných případech. Nesmíte přitom cyklistu ohrozit.

bruslaři:

Můžete se zde pohybovat při dodržování zásad platných pro cyklisty.

motoristé:

Před přejezdem pro cyklisty jedte se zvýšenou opatrností a ohleduplně. Při odbočování k přejezdu s funkční světelnou signalizací dáváte cyklistům na přejezdu přednost v jízdě. V ostatních případech nesmíte cyklisty ohrozit. Pokud se tedy blížíte k nesignalizovanému přejezdu s cyklistou, můžete mu ohleduplnou jízdou umožnit snadné překonání komunikace. Na přejezdu vozidlem nesmíte zastavit a stát, ani couvat nebo otáčet.

Příčné čáry jsou c) „Přejezd pro cyklisty“ (č.V 8), která vyznačuje plochu, která je určena pro přejíždění cyklistů přes pozemní komunikaci; plocha může být barevně odlišena červenou barvou nebo jiným způsobem; značka přerušuje platnost značky č. B 29, značek č. IP 11a až č. IP 11c, č. IP 11f až č. IP 12, č. IP 13b, č. IP 13c a značky č. IP 25a se symboly těchto značek (VYHLÁŠKA 30/2001 Sb., § 19), tj. „Zákaz stání“, „Parkoviště“ a „Zóna s dopravním omezením“. Řidič nesmí otáčet a couvat na přejezdu pro cyklisty (ZÁKON 361/2000 Sb., § 24, odst. 4, písm. d.)

přechod pro chodce

- označen svislou značkou IP 6 a vodorovným značením V 7
- vždy obousměrný provoz
- přerušování jízdy cyklistů po stezce pro chodce a cyklisty

cyklisté:

Přechod pro chodce smějí používat jen chodci či bruslaři, jízda na jízdním kole je zakázána. Do vozovky tedy můžete vstoupit jako chodec a přechod překonat vedením kola.

chodci:

Při přecházení bez světelné signalizace máte před ostatními vozidly s výjimkou tramvají přednost, nevstupujte však do vozovky bezprostředně před blížícím se vozidlem. Pokud funguje světelná signalizace, vstupujte do vozovky pouze na zelenou. Chodte vpravo.

Příčné čáry jsou b) „Přechod pro chodce“ (č.V 7), která vyznačuje místo, které je určeno pro přecházení chodců přes pozemní komunikaci; značka přerušuje platnost značky č. B 29, značek č. IP 11a až č. IP 11c, č. IP 11f až č. IP 12, č. IP 13b, č. IP 13c a značky č. IP 25a se symboly těchto značek (VYHLÁŠKA 30/2001 Sb., § 19), tj. „Zákaz stání“, „Parkoviště“ a „Zóna s dopravním omezením“. Řidič nesmí otáčet a couvat na přechodu pro chodce (ZÁKON 361/2000 Sb., § 24, odst. 4, písm. c.)

bruslaři:

Můžete se zde pohybovat při dodržování zásad platných pro chodce.

motoristé:

Před přechodem pro chodce jedte se zvýšenou opatrností a ohleduplně. U nesignalizovaného přechodu umožněte chodcům překonat komunikaci pokud se chystají vstoupit do vozovky nebo již přecházejí, nesmíte je ohrozit ani omezit. To platí také u signalizovaného přechodu při odbočování v křižovatce se zapnutou signalizací (s výjimkou směrového levého odbočení).

Chodec nesmí vstupovat na přechod pro chodce nebo na vozovku bezprostředně před blížícím se vozidlem. (ZÁKON 361/2000 Sb., § 54, odst. 3.) Signál se zeleným plným kruhovým světlem „Volno“ (znamená pro řidiče možnost pokračovat v jízdě, a dodrží-li ustanovení o odbočování, může odbočit vpravo nebo vlevo, přičemž musí dát přednost chodcům přecházejícím ve volném směru po přechodu pro chodce. Svítí-li signál „Signál pro opuštění křižovatky“ umístěný v protilehlém rohu křižovatky, nepatří pro odbočování vlevo § 21 odst. 5 (ZÁKON 361/2000 Sb., § 70, odst. 2, písm. c.)

stezka pro cyklisty (samostatná)

- obousměrný i jednosměrný provoz cyklistů, bez chodců
- méně časté, spíše ojedinělé řešení

cyklisté:

Pohybujte se v pravé části stezky, předjíždějte a objíždějte zleva. Přestože je samotná stezka určena pouze vám a případně bruslařům, jezděte v souladu se zásadami ohleduplnosti a předvídatosti uvedenými u stezky se společným provozem.

chodci:

Po stezce nesmíte procházet. Můžete ji pouze překonávat v příčném směru tak, abyste neohrozili cyklisty či bruslaře. Výjimkou z pěšího pohybu je pouze vedení jízdního kola.

- „Stezka pro cyklisty“ (č. C 8a), která přikazuje cyklistům užít v daném směru takto označeného pruhu nebo stezky; pruhu nebo stezky smí užít i osoba vedoucí jízdní kolo; pruh nebo stezku pro cyklisty lze v jejím průběhu rovněž vyznačit barevně odlišným povrchem nebo odlišným provedením povrchu; jiným účastníkům provozu na pozemních komunikacích, než pro které je tento pruh nebo stezka určena, je jejich užívání zakázáno,“ (VYHLÁŠKA 30/2001 Sb., § 10 písm. k)

bruslaři:

Pohybujte se v pravé části stezky, předjíždějte a objíždějte zleva. Buďte ohleduplní a držte se zásad uvedených u stezky se společným provozem chodců a cyklistů. V případě nutnosti přestaňte bruslit, čímž zmenšíte svůj profil a umožníte tím vzájemné vyhýbání.

motoristé:

Po stezce se nesmíte pohybovat ani do ní vjíždět, zastavit a stát, můžete ji pouze překonávat v příčném směru jen není-li dopravním značením uvedeno jinak.

- Je-li zřízen jízdní pruh pro cyklisty, stezka pro cyklisty nebo je-li na křižovatce s řízeným provozem zřízen pruh pro cyklisty, je cyklista povinen jich užít. (ZÁKON 361/2000 Sb., § 57, odst. 1)

překonávání vjezdů na místa ležící mimo komunikaci

- úsek zpravidla výrazněji označen piktogramy a často červeně podbarven
- nepřerušovaný pohyb cyklistů po stezce pro cyklisty či stezce pro chodce a cyklisty

cyklisté:

Úsekem projíždějte se zvýšenou opatrností s ohledem na možný příčný pohyb, především motoristů. Máte zde přednost v jízdě, ale buďte raději připraveni výrazně zpomalit či změnit směr jízdy pro případ nepozornosti motoristy či jiné osoby.

chodci:

Procházejte tímto místem se zvýšenou opatrností s ohledem na možný příčný pohyb, především motoristů.

bruslaři:

Můžete se zde pohybovat při dodržování zásad platných pro chodce a cyklisty.

motoristé:

Na tomto místě mají cyklisté, chodci i bruslaři přednost, při přejíždění stezky je nesmíte ohrozit a neměli byste je ani omezit. Cyklisté i bruslaři se přitom mohou pohybovat relativně rychle. Buďte proto velmi opatrní a než na stezku vozidlem najedete, velmi dobře se rozhlédněte.

začátek a konec cyklopruhu

- Začátek vyhrazeného jízdního pruhu je označen svislou značkou IP 20a
- Konec je označen značkou s červeným přeškrtnutím IP 20b či značkou IP 19 u začátku řadicích pruhů
- Za křižovatkou je pokračování vyhrazeného pruhu vždy potvrzeno svislou značkou IP 20a, v opačném případě je zde cyklopruh křižovatkou ukončen

Jak se mám chovat u začátku cyklopruhu ?

cyklista: K začátku vyhrazeného jízdního pruhu přijíždíte zpravidla hlavním dopravním prostorem společně s motoristy, plynule do něj tedy přejedete. Pokud cyklopruh začíná výjezdem ze stezky či místa ležícího mimo komunikaci, nesmíte ohrozit ani omezit vozidla v přilehlých jízdních pružích na komunikaci.

motorista: Do cyklopruhu nevjíždějte, ale pokračujte v souběžném jízdním pruhu. Pokud vyhrazený jízdní pruh začíná přeměnou běžného jízdního pruhu na vyhrazený, zařadte se včas do přilehlého jízdního pruhu.

Cyklopruh končí – co dál?

cyklista: Dále se pohybujete společně s motoristy bez zvláštních opatření anebo v navazujícím integračním opatření (cyklopietokoridoru či bus+cyklopruhu) – současná situace zde zatím jinou úpravu neumožňovala. Při výjezdu z vyhrazeného jízdního pruhu pokračujte plynule při pravé straně vozovky nebo řadicími pruhy pro příslušný směr jízdy, souběžně podél ostatních vozidel nebo při stísněných šířkových poměrech mezi nimi, není-li místní úpravou dopravního značení stanoveno jinak. V některých případech vám může být umožněn též výjezd do přidruženého prostoru podél komunikace.

motorista: Při ukončení vyhrazeného jízdního pruhu cyklisté pokračují dále ve vozovce společně s vámi. Cyklistu vyjíždějícího z cyklopruhu nesmíte ohrozit, pohybujte se tedy ohleduplně buď s dostatečným bočním odstupem, anebo se zařadte za něj. Pokud na cyklopruh navazují řadicí pruhy, umožněte odbočujícím cyklistům přeřazení do příslušného jízdního pruhu.

Přejíždět z jednoho jízdního pruhu do druhého smí řídit jen tehdy, neohrozí-li a neomezí-li řidiče jedoucího v jízdním pruhu, do kterého přejíždí; přitom musí dávat znamení o změně směru jízdy. Při souběžné jízdě umožní řidiči vozidel jedoucích v průběžném pruhu řidičům vozidel do tohoto pruhu přejíždějících z pruhu, který přestal být průběžným, vjet tak, aby se vozidla jedoucí v průběžném pruhu a vozidla do něho přejíždějící mohla řadit střídavě po jednom do jízdního pruhu průběžného pruhu. Tam, kde se dva jízdní pruhy sbíhají v jeden, aniž by bylo zřejmé, který z nich je průběžný, nesmí řidič jedoucí v levém jízdním pruhu ohrozit řidiče jedoucího v pravém jízdním pruhu. (ZÁKON 361/2000 Sb., § 12, odst. 5)

- piktogramové koridory pro cyklisty – hovorově „pikťáky“
- cyklopiktokoridory jsou především integračním opatřením cyklodopravy
- naznačují stopu průjezdu cyklistů (i ostatním)
- nejčastěji na městských třídách a významných ulicích
- zmenšené napomáhají sdílení prostoru a orientaci ve zklidněných oblastech

Komunikace s vyznačeným cyklopiktokoridorem:

- vhodné přerozdělení společného provozu v hlavním dopravním prostoru
- cyklopiktokoridor je vyznačen pouze vodorovným dopravním značením
- při souvislém opakování umožňuje souběžný pohyb jízdních kol a osobních vozidel

Kudy a jak mohou projet?

cyklista: Pohybujte se po piktogramech, naznačují vám vhodný průjezd na jízdním kole v daném směru při zachování bezpečnostních odstupů (např. od obruby či parkování). Piktogramy vám nedávají žádná zvláštní práva ani povinnosti, pouze vám usnadňují sdílení prostoru ve společném provozu s ostatními vozidly. Pokud se piktogramy souvisle opakují, mohou vás v rámci jízdního pruhu zleva míjet osobní či jednostopá vozidla, avšak rozměrnější vozidla vás v něm zpravidla předjet nemohou. Jestliže byste tedy na delším úseku takové vozidlo výrazně omezovali, buďte ohleduplní, a pokud je to možné, opatrně a předvídatelně zvolněte a uvolněte mu cestu vybočením vpravo.

motorista – osobní vozidlo, motocykl: Piktogramy na vozovce vám ve společném provozu napomáhají předvídat pravděpodobný pohyb cyklistů v daném směru. V jízdním pruhu se souvisle vyznačeným cyklopiktokoridorem se s osobním automobilem (a raději i na motocyklu) pohybujte nalevo od piktogramů: s cyklisty se tak budete plynule míjet. Podél cyklistů projíždějte vždy ohleduplně a se zvýšenou opatrností, tj. přiměřenou rychlostí a s dostatečným bočním odstupem. Nikdy se nesnažte projet vedle cyklisty, pokud vedle vašeho vozidla nezůstává dostatek místa, ani si tento průjezd nevynechte.

motorista – nákladní vozidlo, autobus: Piktogramy na vozovce vám ve společném provozu napomáhají předvídat pravděpodobný pohyb cyklistů v daném směru. V jízdním pruhu se souvisle vyznačeným cyklopiktokoridorem s rozměrnějším vozidlem zpravidla musíte piktogramy pojíždět (s cyklisty se řadíte za sebou). Nikdy se nesnažte projet vedle cyklisty, pokud vedle vašeho vozidla nezůstává dostatek místa, ani si tento průjezd nevynechte – bezpečně předjetí vám buď cyklista na vhodném místě umožní sám vybočením vpravo, anebo tak učiníte až v dostatečně širokém úseku. V takovém případě podél cyklistů projíždějte vždy ohleduplně a se zvýšenou opatrností, tj. přiměřenou rychlostí a s dostatečným bočním odstupem.

stezka pro chodce a cyklisty s odděleným provozem

- obousměrný i jednosměrný provoz cyklistů, od chodců oddělený hmatným pásem pro nevidomé
- pruhy označeny příslušnými piktogramy chodců a jízdních kol v souladu se svislými značkami

cyklisté:

Pohybujte se v části stezky určené pro provoz jízdních kol. Pokud je zde povolen obousměrný pohyb cyklistů, jezděte v pravé části nerozděleného pruhu či pravém jízdním pruhu, předjíždějte a objíždějte především zleva. V odůvodněných případech můžete vjet i do pásu pro chodce, nesmíte však nikoho ohrozit. Jezděte v souladu se zásadami ohleduplnosti a předvídatelnosti uvedenými u stezky se společným provozem. Nenechte se svádět k rychlejší jízdě svým vlastním vyhrazeným koridorem: i do něj mohou vstupovat chodci, zpravidla zde máte také mnohem menší prostor pro případné manévrování.

chodci:

Pohybujte se v části stezky pro chodce, která je určena především vám. Pruh pro cyklisty není určen k chůzi, vstupujte do něj pouze v odůvodněných případech při obcházení a vcházení či vycházení ze stezky, přičemž nesmíte nikoho ohrozit. Pohybujte se v souladu se zásadami ohleduplnosti a předvídatelnosti uvedenými u stezky se společným provozem. Nezapomínejte, že i ve vašem vyhrazeném koridoru se mohou pohybovat cyklisté.

bruslaři:

Vzhledem k běžným omezením návrhových parametrů je pro vás tento typ stezky zpravidla nevhodný. Pohybujte se především ohleduplně v závislosti na místních podmínkách. Můžete bruslit v části pro chodce i cyklisty. Vhodnější povrch bývá v cyklistickém pruhu, šířka dle intenzit chodců a cyklistů. Problematický je však hmatný pás pro nevidomé uprostřed stezky, který je pro vás prakticky nesjízdňný a za určitých podmínek i nebezpečný.

motoristé:

Po stezce se nesmíte pohybovat ani do ní vjíždět, zastavit a stát, můžete ji pouze překonávat v příčném směru jen na místech k tomu určených a příslušně označených, není-li dopravním značením uvedeno jinak.

- „Stezka pro chodce a cyklisty“ (č. C 10a), která přikazuje chodcům a cyklistům užít v daném směru vyznačeného samostatného pruhu nebo stezky a označuje jejich situování; chodci a cyklisté smějí sousedního pruhu užít jen při obcházení nebo objíždění překážky; značka ukončuje platnost značek č. C 7a, č. C 8a, č. C 9a, (VYHLÁŠKA 30/2001 Sb., § 10 písm. o.)

stezka pro chodce a cyklisty se společným provozem

- zpravidla obousměrný provoz cyklistů i chodců – dva protisměrné proudy bezmotorové dopravy
- často s vyznačenou přerušovanou čarou uprostřed stezky a směrovými piktogramy chodců a jízdních kol

cyklisté:

Pohybujte se v pravé části stezky, předjíždějte a objíždějte zleva. Jezděte velmi ohleduplně a pozvolna především tam, kde jsou na stezce také chodci či bruslaři anebo lze jejich náhlý výskyt v daném místě očekávat (nároží, vstupy, lavičky, přístřešky). Zvláštní pozor dávejte především na pohyb dětí, dětských kočárků, starších osob a psů (s vodítky i bez nich), předvídejte jejich nejnepříznivější pohyb. Pokud je to nutné, raději výrazně zpomalte či zastavte – na stezce jste nejsilnějším účastníkem provozu, můžete závažně ohrozit ostatní i sebe. Jestliže na sebe potřebujete upozornit, použijte například decentní cinknutí zvonkem či zvolání.

chodci:

Pohybujte se v pravé části stezky. Nezapomínejte na to, že kolem vás mohou jezdit cyklisté, při kvalitním povrchu a dostatečné šířce též bruslaři. Proto se chovejte ohleduplně a předvídatelně, především náhle neměňte směr chůze a nedělejte prudké pohyby. Jestliže vás jde více, ponechávejte vlevo vedle sebe dostatek volného místa pro průjezd cyklistů, případně bruslařů. Pokud jste s dětmi nebo se psy, zamezte jejich volnému neuspořádanému pohybu po stezce, který by ohrozil nejen je, ale i vás, cyklisty a bruslaře.

bruslaři:

Pohybujte se v pravé části stezky, předjíždějte a objíždějte zleva. Nezapomínejte na to, že při bruslení zabíráte největší šířku stezky, přičemž neustále měníte svůj průjezdný profil a přemísťujete se relativně rychle. Buďte proto velmi ohleduplní a držte se výše uvedených zásad pro cyklisty i chodce. V případě nutnosti zaměňte bruslení za volnou jízdu setrvačností, čímž zmenšíte svůj profil a umožníte tím vzájemné vyhybání.

motoristé:

Po stezce se nesmíte pohybovat ani do ní vjíždět, zastavit a stát; můžete ji pouze překonávat v příčném směru jen na místech k tomu určených a příslušně označených, není-li dopravním značením uvedeno jinak.

- „Stezka pro chodce a cyklisty“ (č. C 9a), která přikazuje chodcům a cyklistům užít v daném směru takto označeného společného pruhu nebo stezky; chodci a cyklisté se nesmějí vzájemně ohrozit; značka ukončuje platnost značek č. C 7a, č. C 8a, č. C 10a, (VYHLÁŠKA 30/2001 Sb., § 10, písm. m)
- Je-li zřízena stezka pro chodce a cyklisty označená dopravní značkou „Stezka pro chodce a cyklisty“, nesmí chodec ohrozit cyklistu jedoucího po stezce. (ZÁKON 361/2000 Sb., § 53, odst. 4)
- Je-li zřízena stezka pro chodce a cyklisty označená dopravní značkou „Stezka pro chodce a cyklisty“, nesmí cyklista ohrozit chodce jdoucí po stezce. (ZÁKON 361/2000 Sb., § 57, odst. 5)
- Osoba pohybující se na lyžích, kolečkových bruslích nebo obdobném sportovním vybavení nesmí na chodníku nebo na stezce pro chodce ohrozit ostatní chodce. (ZÁKON 361/2000 Sb., § 53, odst. 8)
- Jízdní pruh pro cyklisty nebo stezku pro cyklisty může užít i osoba pohybující se na lyžích nebo kolečkových bruslích nebo obdobném sportovním vybavení. Přitom je tato osoba povinna řídit se pravidly podle odstavců 3, 5 a 6 a světelnými signály podle § 73. (ZÁKON 361/2000 Sb., § 57, odst. 7)
- Cyklisté smějí jet jen jednotlivě za sebou. (ZÁKON 361/2000 Sb., § 57, odst. 3)

Jak mohu odbočovat?

cyklista:

Cyklopiktokoridor pouze naznačuje průjezd daným směrem, můžete na něj kdekoli najezt či jej opustit. Dávejte včas znamení o změně směru jízdy, odbočujte předvídatelně a ujistěte se, že nikoho za vámi ani před vámi neohrozíte.

motorista:

Pro odbočování v místě s cyklopiktokoridorem neplatí žádná zvláštní ustanovení, piktogramy pouze podkreslují předpokládaný pohyb cyklisty v daném směru. Pohybujte se tedy v souladu s všeobecně platnými pravidly společného provozu.

„Cyklopiktokoridor“ je tvořen symbolem cyklisty se směrovým znakem (resp. pouze zmenšeným piktogramem cyklisty), který je v souladu s platnou českou legislativou definován jako Nápis na vozovce (V 15) dle Vyhlášky 30/2001 Sb., kterou se provádí Zákon 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích (ve znění pozdějších předpisů).

Jak se mám chovat u parkovacích stání?

cyklista:

Dbejte zvýšené opatrnosti, především s ohledem na možnost otevření dveří či couvání automobilů. Pokud projíždíte po ose piktogramu, měli byste mít od většiny parkujících vozidel dostatečný boční odstup (výjimkou mohou být rozměrná nebo špatně zaparkovaná vozidla). Piktogramy vám i ostatním pouze názorně „podkreslují“ doporučený koridor vašeho pohybu, zabrání neopatrnosti motoristů či spolucestujících však nemohou. Pokud chce motorista právě zaparkovat či vyjet, buďte ohleduplní a umožněte mu to objetím, zpomalením či zastavením.

motorista:

Parkujte co nejvíce vpravo, nezasahujte svým vozidlem na čáru ohraničující parkování – zachováte tak dostatečný bezpečnostní odstup od cyklopiktokoridoru. Před otevřením dveří při vystupování z vozidla se nejprve ujistěte, zda právě nepřijíždí cyklista. Totéž platí i pro spolujezdcu a při nastupování do vozidla.

Cyklopiktokoridor končí – co dál?

cyklista:

Pokračujete plynule dále ve stejném jízdním pruhu společně s motoristy bez zvláštních opatření anebo v navazujícím integračním opatření (cyklopruhu či bus+cyklopruhu) – současná situace zde zatím jinou úpravu neumožňovala. V některých případech vám může být umožněn též výjezd mimo vozovku.

motorista:

Pokud na cyklopiktokoridor nenavazuje jiné integrační opatření (cyklopruh či bus+cyklopruh), pokračujete i nadále s cyklistou ve stejném jízdním pruhu. Tento se však často zužuje – dbejte proto zvýšené opatrnosti, protože v takovém případě se i s osobním vozidlem musíte pohybovat za cyklistou, případně vybočit vlevo mimo váš jízdní pruh.

Mohu v cyklopiktokoridoru zastavit?

cyklista + motorista:

Jestliže to není nezbytně nutné, tak v něm nezastavujte ani nestůjte. Blokováním cyklopiktokoridoru zhoršujete podmínky především projíždějícím cyklistům, kteří se musejí zařadit mezi ostatní vozidla. Pokud přesto musíte zastavit, chovejte se přitom opatrně a předvídatelně, abyste ostatní neohrozili.

Prostor se zmenšeným cyklopiktokoridorem:

- zmenšené piktogramy cyklisty bez směrového znaku
- naznačují vhodný koridorový průjezd cyklistů danou oblastí
- upozorňují na pohyb cyklistů ostatní účastníky provozu, především chodce

Jak se mám chovat v prostoru s malými piktogramy ?

cyklista:

Malé piktogramy cyklistů vám slouží především jako jednoduché orientační značení vhodného koridorového průjezdu daným místem. Mohou vás provádět pěšími a obytnými zónami, parkovými cestami či jinými zklidněnými lokalitami. Všichni ostatní s vámi tento prostor sdílejí, proto se k nim chovejte velmi ohleduplně – především se pohybujte přiměřenou rychlostí a obezřetně, buďte připraveni kdykoliv zpomalit, zastavit anebo se vyhnout. Průjezd po piktogramech si nevynucujte – můžete na sebe decentně upozornit (např. cinknutím zvonku) anebo změnit směr jízdy.

motorista:

S malými piktogramy se setkáte ve výrazně zklidněných lokalitách, například obytných zónách. Slouží především cyklistům jako orientační značení průjezdu a upozorňují vás na tento pohyb. Cyklisté s vámi tento prostor sdílejí – umožněte jim bezkolizní vyhýbání a neblokujte tento koridor, například odstavením vozidla.

chodec:

Malé piktogramy cyklistů vás upozorňují na doporučený koridorový průjezd cyklistů daným místem. Celý tento prostor s cyklisty sdílíte, předpokládejte zde tedy jejich pohyb a chovejte se předvídatelně. Chovejte se ohleduplně a pokud je to možné, nezdržujte se ve vyznačeném koridoru anebo buďte připraveni jej cyklistům uvolnit. Obdobně usměrňujte i své blízké (např. děti či psy).

- stezky jsou základním opatřením cyklodopravy oddělené od automobilového provozu
- zajišťují cyklistům průjezd přidruženým prostorem
- většinou společný či oddělený provoz s chodci
- šířka obousměrné stezky zpravidla tři metry
- nejčastěji mimo souvisle zastavěné území

C8a

C8b

C9a

C9b

C10a

C10b

začátek a konec stezky

- Začátek stezky je označen svislou dopravní značkou C 8a, C 9a nebo C 10a
- Ukončení stezky označuje dopravní značka s červeným přeškrtnutím C 8b, C 9b nebo C 10b
- Změna režimu stezky je provedena značkou na začátku úseku bez škrtnutí původního režimu
- V místech možného přímého napojení vozidel je stávající režim značkou potvrzen.

cyklisté:

Při najíždění na stezku či vyjíždění ze stezky dbejte zvýšené opatrnosti, především s ohledem na chodce a motoristy, které nesmíte ohrozit. Při výjezdu z ukončené stezky dáváte přednost ostatním vozidlům, není-li v místě stanoveno jinak.

chodci:

V místech před začátkem i za ukončením stezky se mohou pohybovat cyklisté, kteří tudy v souvislosti s napojením na stezku projíždějí. Chovejte se zde tedy obdobně jako na samotné stezce pro chodce a cyklisty.

bruslaři:

Pohybujte se tak, abyste neohrožovali a pokud možno neomezovali ostatní. V závislosti na místních podmínkách se dále pohybujte společně s chodci či cyklisty.

motoristé:

V okolí začátku či ukončení stezky nesmíte zastavovat či stát tam, kde by to omezovalo či ohrožovalo pohyb chodců a cyklistů. Zároveň se zde chovejte zvýšeně ohleduplně a předpokládejte, že po stezce jezdí často i méně zkušené rekreační cyklisté či bruslaři.

- vyhrazené jízdní pruhy jsou opatřeny preferencí veřejné dopravy a integrací cyklo dopravy
- vyhrazeny pro autobusy veřejné dopravy a jízdní kola, resp. další vozidla (taxi)
- zvyšují ochranu cyklistů při průjezdu hlavním dopravním prostorem
- mohou být časově omezeny
- nejčastěji na významných ulicích s více jízdními pruhy v jednom směru

Další doporučení při souběžné jízdě kola a autobusu (platí i mimo vyhrazené jízdní pruhy)

- S autobusy veřejné dopravy nezávodte, přestože je vaše cestovní rychlost často srovnatelná díky jejich zastavování v zastávkách či před křižovatkami.
- Vhodné je krátce zpomalit a nechat autobus poodjet, čímž se vyhnete střídatému vzájemnému míjení. Zrychlujte pouze ve chvíli, kdy zcela jistě víte, že autobusu ujedete.
- Autobus nepředjíždějte například tehdy, pokud byste ho ve společném pruhu v následném úseku mohli blokovat.

Další dotazy a odpovědi k vyhrazeným pruhům najdete také v kapitole „CYKLOPRUHY“:

- Jak mohu odbočovat?
- Jak se mám chovat u začátku vyhrazeného pruhu?
- Vyhrazený pruh končí – co dál?
- Mohu ve vyhrazeném pruhu zastavit?

Komunikace s vyznačeným bus+cyklopruhem:

- přerozdělení hlavního dopravního prostoru oddělením provozu vybraných vozidel
- vyhrazený jízdní pruh je vyznačen vodorovným i svislým dopravním značením
- šířka pruhu umožňuje průjezd autobusu, nemusí být vždy dostatečná pro míjení s jízdním kolem

Kudy a jak mohu projet?

cyklista:

Pohybuje se v pravé části vyhrazeného pruhu tak, aby zůstal volný prostor pro autobusy a případně vozy taxi. Snažte se sledovat ostatní provoz, zejména autobusů za vámi. Pokud vás jiné vozidlo dojíždí a je zřejmé, že byste ho zbytečně omezovali, buďte ohleduplní a umožněte mu co nejdříve bezpečně předjetí. Zvláště při stísněných šířkových poměrech či ve stoupání raději opatrně a předvídatelně uhněte ke kraji a zpomalte, případně dejte znamení pokynem levé ruky. Pravidla pro jízdu mimo vyhrazený pruh jsou shodná s cyklopruhem.

motorista:

Pohybuje se v jiném než vyhrazeném jízdním pruhu, neprojíždějte jím. Můžete do něj vjet pouze v odůvodněných případech, například při odbočování či objíždění překážky. Nesmíte přitom ohrozit ani omezit cyklistu, autobus či vozidlo taxi. V případě, že cyklista, resp. autobus či vozidlo taxi z jakéhokoliv důvodu vyjíždí z jím vyhrazeného pruhu, umožněte jim přeřazení či vybočení do vašeho jízdního pruhu.

řidič bus (taxi):

Můžete se pohybovat ve vyhrazeném pruhu i mimo něj, vždy s odpovídající opatřností vůči cyklistům: přestože jsou relativně nenápadní, mohou být v městském provozu velmi svižní a vaše cestovní rychlosti mohou být srovnatelné. Vždy nejprve zvažte, zda je v dané situaci účelné cyklistu předjíždět (např. před zastávkou, křižovatkou, kolonou vozidel apod.). Při předjíždění cyklistů zachovávejte maximální možný odstup, je vhodné zpomalit či vybočit do přilehlého jízdního pruhu. Chovejte se přitom ohleduplně, zvláště s ohledem na méně zkušené cyklisty: vyhrazený pruh společně sdílejte, protože jízda cyklistů v pravém pruhu (pro daný směr jízdy) na vícepruhových komunikacích je pro všechny účastníky bezpečnější než nalevo od něj.

Jak se mám chovat v době mimo časové omezení?

cyklista:

V podstatě se pro vás nic nemění. Pohybujte se v pravé části (aktuálně vyhrazeného) jízdního pruhu v souladu se zásadami pohybu ve společném provozu s ostatními vozidly. Vzájemné míjení s ostatními vozidly v rámci vašeho jízdního pruhu je zpravidla častější – v danou dobu by však měl být slabší provoz, proto by vás ostatní vozidla měla předjíždět snáze. S ohledem na zvyk i přítomnost vodorovného značení na vozovce většina řidičů raději i nadále nevyužívá váš pruh – buďte však i přesto pozorní a nezapomínejte, že vás může kdykoliv míjet jiné vozidlo.

motorista:

Pohybujte se raději obdobně jako v době časově omezené platnosti vyhrazeného jízdního pruhu, pokud nejedete pomaleji než většina ostatních vozidel. Nemusíte tak kontrolovat přesný čas a zpravidla napomůžete plynulosti provozu. Nepodjíždějte ostatní vozidla nalevo do vás, přestože je nyní nevyhrazený pruh volně průjezdný: ohrožujete tak především cyklisty či pěší na přechodech pro chodce a zbytečně ostatním vytváříte nepříjemné prostředí.

řidič bus (taxi):

Můžete se pohybovat v nyní nevyhrazeném pruhu i mimo něj, v souladu se zásadami pohybu ve společném provozu.

Proč je mnoho vyhrazených pruhů časově omezeno?

- Časové omezení platnosti některých vyhrazených jízdních pruhů pouze na období dopravních špiček souvisí s celkovou dopravní koncepcí města. Prioritou je především omezení negativních dopadů kolon vozidel na plynulost a efektivitu veřejné dopravy (tzv. „preference“). V době mimo dopravní špičku zpravidla není tato úprava z pohledu veřejné dopravy nezbytně nutná a současně v těchto lokalitách existuje obava z omezování plynulosti provozu pomalými vozidly.
- Z hlediska cyklo dopravy a celkového zklidňování provozu je při respektování vyhrazených jízdních pruhů úprava bez časového omezení vhodnější.

Jak se mám chovat v oblasti autobusových zastávek?

cyklista:

- Pokud je autobus v zastávce, zvažte podle jeho fáze odbavování (zastavuje / otevírá dveře / zavírá dveře) a vaší rychlosti, zda je vhodnější pokračovat a předjet ho anebo zpomalit a nechat ho vyjet. Pokud autobus dává znamení o změně směru pro výjezd, jste povinni mu umožnit vyjetí. Buďte ohleduplní a pusťte ho bez ohledu na to, zda se právě pohybuje v běžném či vyhrazeném pruhu (cyklopruhu či bus+cyklopruhu). Jestliže jste však již minuli zadní část autobusu, udržujte si od něj bezpečný odstup a co nejdříve se dostaňte před něj. Při tom se snažte ve zpětném zrcátku autobusu ujistit, že o vás řidič ví.
- Když autobus v zastávce není, projíždějte plynule tímto úsekem ve svém jízdním pruhu. Pokud vás autobus dojíždí bezprostředně před zastávkou, je zpravidla vhodnější dále pokračovat v jízdě – snahou o uvolnění cesty náhlým zpomalením byste způsobili kolizní situaci.

motorista:

- Pokud je autobus v zastávce ve fázi odbavování cestujících a dojíždíte ho společně s cyklistou, buďte ohleduplní a v případě nutnosti umožněte cyklistovi předjetí autobusu vašim jízdním pruhem. Pokud autobus dává znamení o změně směru pro výjezd, jste povinni mu umožnit vyjetí.
- Když autobus v zastávce není, projíždějte plynule tímto úsekem ve svém jízdním pruhu. Pokud u zastávky dojíždíte autobus a cyklistu, buďte pozorní a předpokládejte, že autobus může výrazněji zpomalit anebo cyklista může mírně vybočit vlevo, aby autobusu umožnil najet do zastávky.

„Řidiči autobusu hromadné dopravy osob nebo trolejbusu musí v obci řidiči ostatních vozidel umožnit vyjetí ze zastávky nebo ze zastávkového pruhu, a to snížením rychlosti jízdy, popřípadě i zastavením vozidla; řidič autobusu nebo trolejbusu přitom nesmí ohrožit zejména řidiče vozidel jedoucích stejným směrem.“
(Zákon 361/2000 Sb., § 25, odst. 6)

řidič bus:

- Pokud před zastávkou dojíždíte cyklistu, zpomalte a nechte ho odjet. Nepokoušejte se ho na poslední chvíli urychleně předjet – tímto manévrem byste mu uzavřeli cestu, případně ho i srazili. Vaše zdržení rozhodně nebude zásadní. Buďte ohleduplní především k méně zkušeným cyklistům, pro které může být jízda na kole s velkým vozidlem za zády poněkud stresující.
- Pokud jste v zastávce a chystáte se z ní vyjet, dejte s dostatečným předstihem znamení o změně směru jízdy a velmi pozorně se ujistěte, zda se za vámi či vedle vás nepohybuje také cyklista – přestože je ve zpětném zrcátku zpravidla velmi nenápadný, může se pohybovat relativně velkou rychlostí a blízko vašeho vozidla, navíc poměrně často ve slepém úhlu zpětného zrcátka. Pokud již vedle vašeho autobusu projíždí, nechte ho v klidu projet. Pokud za vašim autobusem zpomaluje či zastavuje, začněte vyjíždět až tehdy, pokud zcela jednoznačně víte, že ho tímto manévrem neohrozíte.